

Metodická příručka ke Klasifikaci produkce CPA (CZ-CPA)

1. Úvod a souvislosti

1.1. Klasifikace CPA a její integrace do harmonizovaného systému mezinárodních klasifikací

Jedním ze základních požadavků statistické práce je existence určitého rámce, který dokáže pojmut velký rozsah dostupných statistických dat, aby data mohla být smysluplně analyzována a prezentována. Společný jazyk pro sestavování i prezentování statistik představují klasifikace.

Pro dosažení efektivního jednotného trhu, kvůli makro i mikroekonomické analýze a pro komerční marketing je existence jednotného aktuálního klasifikačního systému, který bude používán ve všech státech a institucích EU, zásadní věc.

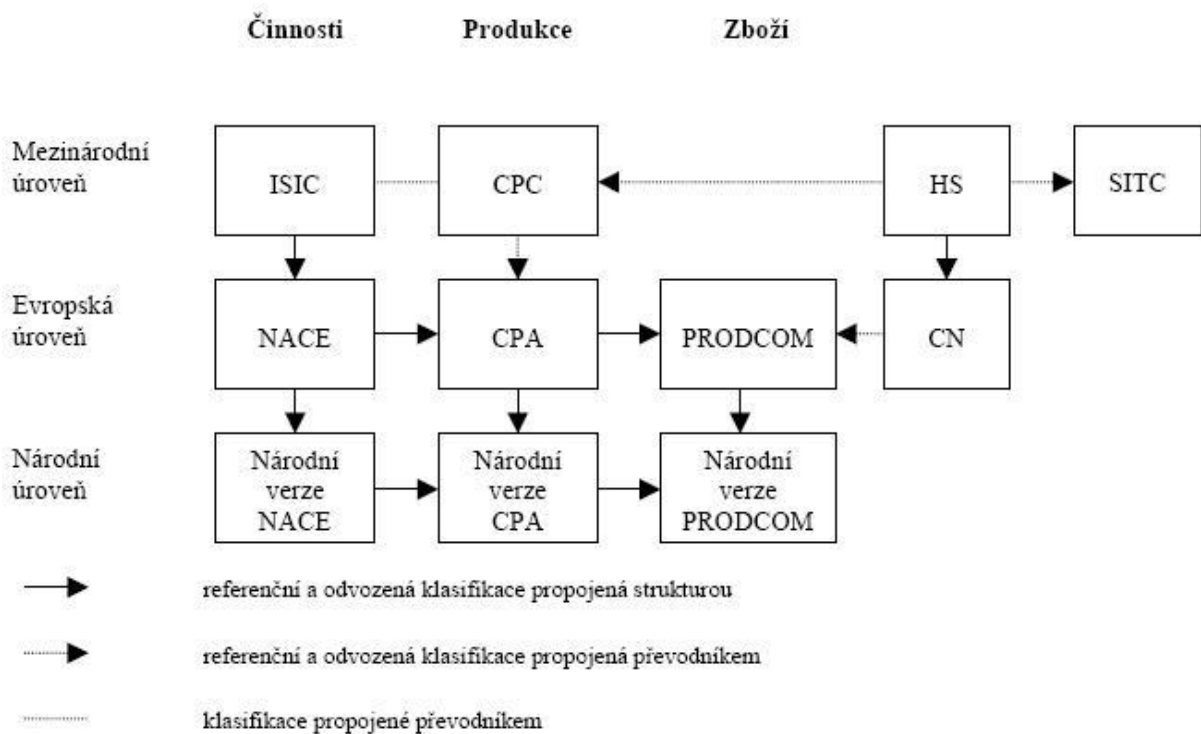
Ekonomické statistiky vyžadují pro různé účely odlišné klasifikace. Z tohoto důvodu byl vybudován systém mezinárodních klasifikací s rozsahem od odvětvových klasifikací zastoupených systémem národních účtů (SNA), přes Mezinárodní standardní klasifikaci všech ekonomických činností (ISIC) až po velmi podrobnou klasifikaci zboží v Harmonizovaném systému (HS).

Tato příručka se týká klasifikace produkce podle činností (CPA 2008).

Klasifikace ekonomických činností jsou zkonstruovány tak, aby rozčleňovaly data, která mohou být spojována pouze s činností jednotkou (např. jednotlivý závod nebo skupina závodů, tvořících ekonomickou jednotku, jako je podnik). Poskytují základy pro přípravu statistických výstupů, různých vstupů do výrobního procesu (práce, materiál, energie atd.), pro tvorbu kapitálu a pro finanční operace těchto jednotek.

Klasifikace produkce jsou konstruovány tak, aby členily produkci (výrobky a služby), která má společné vlastnosti. Poskytují základy pro přípravu statistiky produkce, obchodní činnosti, spotřeby, zahraničního obchodu a přepravy těchto produktů.

CPA je částí integrovaného systému statistických klasifikací, vyvinutého zejména pod záštitou statistického oddělení OSN. Tento systém umožňuje porovnávání statistik produkovaných v různých statistických oblastech. Z evropského úhlu pohledu může být tento systém představen takto:

- ISIC je Mezinárodní standardní klasifikace všech ekonomických činností, klasifikace OSN;
- NACE je statistická klasifikace ekonomických činností, klasifikace EU (zkratka je odvozena z francouzského názvu „Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes“);
- CPC je klasifikace produkce, klasifikace OSN;
- CPA je klasifikace produkce, klasifikace EU;
- HS je Harmonizovaný systém, klasifikace Světové celní organizace;
- CN je Kombinovaná nomenklatura, nomenklatura EU;
- SITC je agregovaná klasifikace přemístitelných výrobků pro statistiku mezinárodního obchodu, klasifikace OSN;
- PRODCOM je evropské třídění průmyslové produkce, nomenklatura EU.

1.2. Rozlišení mezi výrobkem a službou

Výrobek je fyzický objekt, po kterém je poptávka, jehož vlastnická práva mohou být vymezena a vlastnictví může být převedeno na jinou institucionální jednotku za pomoci tržních transakcí. Výrobky jsou poptávány z důvodu uspokojování potřeb domácností, společnosti nebo mohou být použity pro produkci dalších výrobků a služeb. Výroba a směna výrobků jsou dvě zcela odlišné činnosti. Některé zboží nemusí být nikdy směněno, zatímco

jiné může být mnohokrát prodáno a koupeno. Oddělení výroby produktu od jeho následného nebo opětovného prodeje je významnou ekonomickou charakteristikou, kterou se výrobek odlišuje od služby.

Služby jsou entity, jejichž vlastnická práva nemohou být stanovena. Nemohou být obchodovány odděleně od své produkce. Služby jsou různorodé výstupy vytvořené na objednávku, ve shodě s měnicími se poměry spotřebních jednotek, s příslušnou odměnou za činnosti producentů, podle požadavků spotřebitelů. Jakmile je jejich produkce dokončena, musí být poskytnuty spotřebitelům.

Problematickými případy jsou takzvané „produkty zachycující vědomosti“, které jsou výsledkem procesu kreativního lidského myšlení. Tyto „produkty“ nezapadají do definice služeb a nejsou ani fyzickými objekty. Mohou být považovány za nehmotné statky (stejně jako autorská práva na výzkum a vývoj), třebaže tento koncept neexistuje.

1.3. Struktura a kódování

CPA se skládá ze systematické části s hierarchickou strukturou (ustanovené nařízením k CPA), metodické příručky a vysvětlivek. Struktura CPA, jak je popsána v nařízení, je následující:

- první úroveň, je označena alfabetským kódem (21 sekcí)
- druhá úroveň, je označena dvojmístným numerickým kódem (88 oddílů)
- třetí úroveň, je označena trojmístným numerickým kódem (261 skupin)
- čtvrtá úroveň, je označena čtyřmístným numerickým kódem (575 tříd)
- pátá úroveň, je označena pětímístným numerickým kódem (1 342 kategorií)
- šestá úroveň, je označena šestímístným numerickým kódem (3 142 subkategorií).

CPA je klasifikace produkce, jejíž prvky jsou vázány k činnostem definovaným v NACE rev. 2. Každý statek, ať již výrobek (přemístitelný, nepřemístitelný) nebo služba, je přiřazen k jedné činnosti NACE rev. 2. Vazba CPA na činnosti definované v NACE rev. 2 zaručuje paralelní strukturu těchto klasifikací. Existují však případy, kdy mohou být produkty CPA přiřazeny k činnostem pouze na vyšší úrovni než je úroveň třídy (čtyřmístný kód), tedy na úrovni skupiny (třímístný kód), příp. oddílu (dvoumístný kód), nebo dokonce třída CPA 2008 nemá v klasifikaci NACE rev. 2 žádný protějšek (viz odstavec 5.3.1).

Kódování CPA 2008 bylo převzato z kódování NACE rev. 2 (s výjimkami uvedenými v čl. 5.3.1). V kódování CPA je pak další tečka mezi čtvrtou a pátou číslicí. Tím může být kódování CPA odlišeno od kódování HS, které má sice také tečku mezi čtvrtou a pátou číslicí, ale nemá ji mezi číslicí druhou a třetí.

Principy kódování pro první čtyři číslice CPA 2008 jsou stejné jako pro NACE rev. 2. Pokud jde o pátou a šestou číslici kódu CPA, z čistě praktických důvodů začíná první pátá číslice „1“ bez ohledu na to, zda je tam více než jedna kategorie. Toto neplatí pro šestou číslici, kterou je

„0“ tehdy, existuje-li uvnitř dané kategorie pouze jedna subkategorie. Jinak se v kódech používají číslice v přímém pořadí, počínaje „0“, resp. „1“.

Zbytkové skupiny, třídy, kategorie či subkategorie typu „ostatní“ nebo „j. n. (jinde neuvedené)“ jsou všude, kde je to možné, označovány číslicí 9 (např. skupina CPA 08.9 (Produkty těžby a dobývání j. n.), třída 08.99 (Ostatní produkty těžby a dobývání j. n.) a subkategorie 08.99.29 (Ostatní nerostné suroviny)).

1.4. Historické pozadí CPA

Klasifikace CPA je evropskou verzí CPC (klasifikace OSN) a slouží stejným účelům. Zatímco CPC je pouze doporučenou klasifikací, CPA je v Evropské unii právně závazná. Na CPA musí být napojeny specifické klasifikace, zavedené k určitým zjišťováním, pokud k těmto zjišťováním není používána sama CPA.

Klasifikace CPA byla vypracována v roce 1993, aktualizována v letech 1996 a 2002, nová (revidovaná) verze CPA 2008 byla zavedena nařízením Evropského parlamentu a Rady společně s NACE rev. 2 v roce 2008.

1.5. Revize CPA

Protože klasifikace jsou základním nástrojem pro třídění jevů skutečného světa, je nutné je čas od času aktualizovat v závislosti na změnách, ke kterým v reálném světě dochází. Tyto revize se obvykle netýkají pouze několika prvků klasifikace, ale ovlivňují celou její strukturu. Čím více je klasifikace v základech změněna, tím více je ovlivněna kontinuita časových řad klasifikací. Jedná se tedy o kompromis mezi kontinuitou a nutností klasifikaci aktualizovat. Z tohoto důvodu je doporučeno nerevidovat klasifikaci příliš často. Použitelnost revidované klasifikace by měla být zkontrolována dříve, než klasifikace vstoupí v platnost.

1.5.1. Revizní proces CPA 2008

Revidovaná klasifikace CPA je výsledkem procesu, na kterém se podílelo velké množství zúčastněných stran - například národní statistické úřady, Evropská centrální banka, Evropská komise, Eurostat, evropské obchodní asociace a další instituce, které projevíly o tuto problematiku zájem. Práce probíhaly nejen na evropské, ale rovněž na mezinárodní úrovni, výsledkem pak byly poskytnuté připomínky.

Vzhledem k silné vazbě CPA na NACE (ISIC) a CPC byl při revizi CPA výchozím bodem první návrh klasifikace CPC ver. 2 – ten poskytl CPA základy a míru podrobnosti.

V květnu 2004 zahájil Eurostat rozsáhlou diskusi zaměřující se na strukturu CPA, vzal přitom v úvahu návrhy NACE rev. 2 od výše zmíněných zainteresovaných stran. Tato úvodní diskuze se zaměřovala na strukturu CPA 2008. Uživatelé klasifikace produkce poskytli více jak 2600 připomínek a návrhů.

Struktura se stávala stabilnější a v prosinci 2005 Eurostat zahájil druhé kolo diskuze, opět s výše zmíněnými zainteresovanými stranami. Návrhů a připomínek od uživatelů bylo opět

mnoho, více než 900. Byly zaměřeny na problematiku vztahující se k CN¹, k míře podrobnosti CN a CPC, přesnosti názvů atd.

V listopadu 2006 pracovní skupina, zabývající se návrhem revidované NACE a CPA, dokončila převodníky a vysvětlivky. V tomto stádiu byla struktura CPA 2008 předložena Radě a Evropskému parlamentu. Nařízení, zavádějící CPA 2008, bylo přijato Radou a Evropským parlamentem v dubnu 2008. Užívání CPA 2008 mělo zpětnou účinnost k 1. lednu 2008, což byl den, kdy vstoupila v platnost klasifikace NACE rev. 2.

1.5.2. Budoucí revize

HS² je revidován každých 5 let. Poslední revize proběhla roku 2005 (zavedením k 1. lednu 2007). Revize „navázaných“ klasifikací ISIC/CPC a NACE/CPA z důvodů soudržnosti a transparentnosti budou probíhat současně - Eurostat a OSN odsouhlasily společný harmonogram pro další revize. Z tohoto důvodu je další revize těchto klasifikací očekávána v roce 2012, kdy má být prezentována i revize HS.

1.6. Právní kontext CPA

1.6.1. Statistické využití

Statistiky členských států EU, zahrnující klasifikace produkce podle činností, musí být sestaveny v souladu s CPA nebo podle národních klasifikací, od CPA odvozených. Proto budou muset být pro dotčené statistiky (národní účty, krátkodobé statistiky, zemědělské a rybářské statistiky, strukturální statistika podnikání) přijaty odpovídající právní předpisy, které by vzaly v úvahu revizi CPA.

1.6.2. Národní verze

Nařízení o CPA umožňuje členským státům používat pro své účely národní verze klasifikace od CPA odvozené. Tyto národní verze musí naplňovat strukturální a hierarchický rámec CPA v souladu s následujícími pravidly:

- a) klasifikace, které jsou agregovanější než CPA, by měly zahrnovat přesné agregace CPA subkategorií;
- b) klasifikace, které jsou podrobnější než CPA, by měly zahrnovat pojmy, které jsou obsaženy uvnitř CPA subkategorií;
- c) klasifikace, které jsou odvozeny v souladu s tímto odstavcem, mohou mít odlišné kódování a měly by zahrnovat převodník na CPA.

Evropská komise by měla ověřit soulad národních klasifikací s těmito pravidly.

¹ CN – Kombinovaná nomenklatura

² HS – Harmonizovaný systém

2. CPA pro jiné než odborné uživatele

2.1. Kde získat informace

Obě klasifikace, jak CPA, tak i NACE, jsou vedeny a spravovány Eurostatem, který spolu s členskými státy EU poskytl množství on-line informačních zdrojů.

Záležitosti týkající se klasifikací jsou obvykle řešeny na národní úrovni, zejména pokud jsou spojeny s klasifikací individuálních jednotek, s dotazy by se měli uživatelé obracet tedy na národní statistickou instituci. Všeobecné informace týkající se klasifikací poskytuje Eurostat jak v elektronické, tak v tištěné podobě.

RAMON, metadatový server Eurostatu (http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/index.cfm?TargetUrl=DSP_PUB_WELC), obsahuje nejen velké množství klasifikací a převodníků, ale také publikace pro začátečníky i zkušené, poskytující další informace ke klasifikacím.

Dalším nástrojem je www stránka „NACE rev. 2 – CPA 2008“ (<http://circa.europa.eu/irc/dsis/nacecpacon/info/data/en/index.htm>), která obsahuje klasifikace a převodníky v elektronickém formátu, ulehčuje jejich získávání a přizpůsobování tak, aby splňovaly individuální potřeby uživatelů. Zahnuje klasifikace NACE/ISIC, CPA/CPC a CN.

Kromě telefonického či e-mailového spojení v členských státech EU lze využít rovněž e-mailového spojení Eurostatu: estat-classifications@ec.europa.eu.

2.2. Terminologie

Článek 1 odst. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES), kterým se zavádí statistická klasifikace produkce CPA, uvádí, že „toto nařízení upravuje používání této klasifikace pouze pro statistické účely“. To znamená, že terminologie CPA 2008 (stejně jako terminologie NACE rev. 2) by měla být interpretována ve statistickém kontextu (pro statistické účely), obvykle s velmi specifickým významem, který nemusí být nutně použitelný v jiném, např. právním kontextu.

Na základě vztahu mezi NACE a CPA je terminologie těchto klasifikací sladěna, což umožňuje porovnávání těchto klasifikací nebo elektronické vyhledávání klíčových slov.

Více informací viz Glosář (kapitola 8).

3. Principy a metody

3.1. Principy CPA

CPA je evropským protějškem CPC, přestože jednotlivé prvky CPA jsou v odlišném strukturálním pořadí. Struktura produktů CPC je založena na vlastnostech produktu, jeho skutečné podstatě stejně jako na principu průmyslového původu. CPA má stejná kritéria, ale hlavním kritériem je průmyslový původ.

Třídy CPA jsou založeny na několika klasifikacích: CPC, HS/CN a ISIC/NACE. Hlavním principem pro zařídování produkce dle CPA je kritérium průmyslového původu. Každý statek, ať již je přemístitelný či nikoliv, výrobek nebo služba, je přiřazen právě a pouze k jedné činnosti NACE na nejpodrobnější úrovni, jmenovitě na úrovni třídy, která je charakteristická pro výrobu tohoto produktu. Tudíž zařídování produktů podle průmyslového původu vytváří jinou klasifikaci produkce než je CPC, strukturu, která je paralelní k NACE rev. 2.

Pro definování tříd produkce podle odvětvového původu mají CPA a NACE obdobný (ale silnější) vztah jako CPC a ISIC. Protože NACE je podrobnější než ISIC, CPA je ve většině případů podrobnější než CPC.

Kvůli harmonizaci je pro CPA výhodné využít HS a dalších produktových klasifikací jako stavebních kamenů. Nejmenší stavební bloky CPA jsou ve většině případů položky HS. Nicméně v několika případech nejsou subkategorie CPA definovány jako podpoložky HS, ale jako detailnější úroveň CN. To je případ, kdy je CPC podtřída rozdělena, aby sledovala odvětvový původ podle NACE a podtitul HS není dostatečně detailní (odvětvový původ je jedním z kritérií HS, ale jsou využívána rovněž i jiná kritéria). V několika případech dokonce úroveň CN není vyhovující nebo je HS podrobnější než CN. Definice specifické CPA subkategorie ve vztahu k HS nebo CN může být vytvořena jako „ex-case“ ve smyslu, že CPA subkategorie zahrnuje pouze část podpoložky HS nebo CN. Příkladem takového ex-case je „mléko“. HS ani CN nerozlišují mezi „syrovým mlékem“ (zemědělský produkt) a „zpracovaným mlékem“ (produkt mlékáren).

HS a CN jsou vytvořeny jako klasifikace pro celní účely. Proto úroveň detailů u jednotlivých zahrnutých produktů může být rozdílná. Pokud by prvky CPA byly založeny pouze na základech HS, pak by produkce, která není mezinárodně směřována nebo jen příležitostně, jako například objemné nebo rychle se kazící zboží, nemusela by být zachycena dostatečně detailně. Celkově pro definování CPA subkategorie je zřídka kdy užíváno CN místo HS.

3.2. Specifické rysy: odpad, použité zboží, díly a příslušenství, stavby, opravy, údržba a instalace zařízení, služby prováděné na základě smlouvy nebo dohody, originály, copyrighty, patenty atd.

Předchozí kapitola popisuje obecné principy a procedury, které vedly k vypracování CPA. Proto, aby struktura CPA byla správně pochopena, musí být vysvětleny ještě některé specifické rysy, vztahující se k určitým typům produkce. Tyto rysy jsou popsány v této kapitole, některé z nich totiž znamenají odchylky od CPC.

Odpad, použité výrobky

Revidované ISIC a NACE rozlišují odlišné aktivity pro shromažďování, sběr a odvoz odpadů (v NACE rev. 2, skupiny 38.1 a 38.2) a pro úpravu odpadů k dalšímu využití (v NACE rev. 2, skupina 38.3). Během revize NACE a CPA bylo rozhodnuto klasifikovat v CPA 2008 veškerý odpad, určený pro sběr, ve skupině 38.1 (Odpad; sběr a přeprava odpadu) bez ohledu na to, zda pochází z domácností nebo průmyslu (odpad z průmyslu byl zařazen do CPA 2002). Odpad a šrot, který je výsledkem odstraňování odpadu, je klasifikovaný ve skupině CPA 38.2 (Příprava k likvidaci a likvidace odpadu).

Úpravou odpadů k dalšímu využití se rozumí zpracování odpadu na druhotné suroviny. Vstupem pro toto zpracování je odpad, výstupem jsou druhotné suroviny, tj. již zpracovaný odpad (po transformačním procesu) vhodný k dalšímu využití, nikoli nový, konečný produkt (skupina 38.3 - Zpracování odpadu k dalšímu využití; druhotné suroviny).

HS rozlišuje několik položek pro odpad a většina z nich je zařazena v CPC v oddílu 39. Nicméně oddíl 39 neodkazuje na ISIC rev. 4. V kontextu CPA nastává problém, jak nastavit vztah mezi položkami pro odpad v HS a produkty úpravy odpadů pro další využití. HS neposkytuje žádnou radu, zda jsou položky odpadů vhodné pro další zpracování či nikoliv. Mnohé z těchto položek mohou být spíše považovány za vstupy pro úpravu materiálu k dalšímu využití než výstupy. Tudiž žádné položky z HS nebyly klasifikovány jako produkty úpravy odpadů k dalšímu využití (druhotné suroviny). Mimoto druhotné suroviny nemohou být považovány za odpad, protože jsou z odpadu přeměněny na užitečný produkt.

Podobný problém je s „použitými“ výrobky, protože velké množství z nich je zahrnuto v CPC v oddílu 39 (second-handové oblečení). Předchozí pravidlo zůstalo zachováno, tj. klasifikovat použité výrobky stejnou položkou jako výrobky nové.

Díly a příslušenství

Pokud není stanoveno jinak, platí, že produkce specializovaných dílů a příslušenství je v CPA 2008 klasifikována ve stejné položce jako samotný produkt, k němuž díl či příslušenství patří.

Ve většině případů HS definuje položku „specifický díl“ tak úzce, že není problém při přiřazení těchto dílů k jednomu čtyřmístnému kódu produkce. Na druhé straně je zde několik případů, kdy HS podtitul obsahuje díly, které jsou podle NACE rev. 2 odlišného výrobního původu. Ve výjimečných případech podrobnější prvky CN ukazují na řešení tohoto problému. V ostatních situacích bylo spojení mezi CPA a HS/CN oslabeno.

Stavby

Stavby jsou nyní součástí CPA 2008 a developerská činnost je zahrnuta v sekci F (Stavebnictví), oddíly 41 a 42. Původně nebylo rozhodnuto, zda budou stavby výstupem developerů nebo stavitelů. V oddílu 41 jsou produkty propojeny na úrovni oddílu z důvodu dostupnosti obou možností (v NACE rev. 2). Tento problém nenastává v oddílu 42, kde jsou developereři a stavitelé současně ve stejných třídách.

Nyní jsou stavby považovány za výstup developerů a stavební práce za výstup stavitelů.

Opravy, údržba a instalační práce

V souladu s NACE rev. 2 jsou opravy, údržba a instalační práce klasifikovány v oddílu 33 pro stroje a zařízení, v oddílu 43 pro prvky tvořící nedílnou součást budov jiných stavebních objektů, ve skupině 45.2 pro motorová vozidla a v oddílu 95 pro počítače, výrobky pro osobní potřebu a převážně pro domácnost.

Služby vykonávané na základě smlouvy nebo dohody

Výstupy dodavatelů, vykonávajících služby na produktech, které nevlastní, jsou klasifikovány jako „Služby vykonávané na základě smlouvy nebo dohody“. Výroba na základě smlouvy

nebo dohody je obvyklá pro některé aktivity rozlišené v NACE (např. dokončování textilií). V CPA proto byly vytvořeny některé konkrétní položky, jako skupina 13.3, oddíl 18 (část), skupina 24.5 (část) nebo skupiny 25.5, 25.6 (většina těchto služeb je pokryta v CPC v oddílu 89). Nejčastěji mají specifické kategorie a subkategorie, obvykle kódované zx.yy.9 a zx.yy.99, název „Subdodavatelské práce při výrobě...“. Tyto kategorie (subkategorie) zahrnují částečně nebo zcela operace uvnitř procesů výroby zmíněných produktů, uskutečněné dodavatelem na materiálu vlastněném zadavatelem. Dodavatel je placen za vykonanou práci a poskytnuté služby, včetně případného poskytnutí dodatečného malého množství surovin potřebného pro jeho práci. Tyto služby jsou pokryty v oddílu 88 CPC, s výjimkou skupin 13.3 CPA 2008 (Konečná úprava textilií), která je v oddílu 89 CPC. Subdodavatelské operace nezahrnují výrobky stejné kategorie, pokud jsou tyto výrobky produkovány dodavatelem, který vlastní hlavní materiálový vstup.

Originály

Do CPA 2008 byla zařazena autorská díla spisovatelů a umělců, originály softwaru a audiovizuálních produktů, originály vzniklé jako sbírka faktů, produktů výzkumu a vývoje, designu, obchodní značky, franšízy a obecně produkty chráněné jako duševní vlastnictví. Umístění autorských děl v CPA je blízké službám, které jsou výstupem souvisejících duševních aktivit. Autorská díla mohou být dostupná spotřebitelům nebo zákazníkům přímo (např. výtvarná umění), ale častěji jsou zveřejňována pomocí odvozených produktů v rámci informačních a komunikačních služeb.

Autorská práva a patenty

Licencování je pro právo užívat duševní vlastnictví a přírodní zdroje (autorská práva, patenty, licence, obchodní značky, franšízy, práva spojená s průzkumem nerostným zdrojů a jeho vyhodnocením) zařazeno v CPA 2008. Licenční služby jsou zahrnuty ve skupině 77.4, s výjimkou autorských práv (knihy, filmy, hudba, software, PC hry), které jsou zahrnuty v sekcích 58 a 59. Manažerské služby v oblasti práv k průmyslovému vlastnictví a pro oblast autorských práv a příjmů z nich jsou klasifikovány v 74.90.20, s výjimkou práv týkajících se uměleckých, literárních a hudebních děl (58.11.60, 58.12.30, 58.14.40, 90.02.19) nebo kinematografických a audiovizuálních prací (59.13.12).

4. Interpretace

4.1. Klasifikační pravidla: Pravidla OSN jako základní pravidla pro uskupení výrobků a služeb

Nezbytným předpokladem pro jednotné používání CPA je harmonizování interpretace položek v ní obsažených. K dosažení společného a jednotného výkladu jsou důležitou pomocí vysvětlivky.

Vysvětlivky se skládají ze dvou částí: obsah položek CPA je popsán v části „tato sekce (oddíl, skupina, třída, kategorie, subkategorie) zahrnuje“, část „tato sekce (oddíl, skupina, třída, kategorie, subkategorie) nezahrnuje“ slouží jako rada odkazující na jiné části CPA, klasifikující produkty a služby, u kterých by však uživatel čekal, že budou klasifikovány právě tady. Odkazy určují položku, do které produkt patří. Pro více informací k vysvětlivkám viz čl. 4.2.1.

I s vysvětlivkami však může nastat celá řada situací, kdy není jisté, do které ze dvou či více subkategorií CPA má být příslušný produkt zařazen. NACE a HS mohou poskytnout řešení, někdy je ale nutná specifická interpretace.

Při klasifikování produkce je výchozím bodem definování nezbytných prvků klasifikovaného produktu. Stejně jako činnosti, tak i produkty se mohou skládat z několika prvků. Podobně jako doplňkové činnosti mohou komponenty výrobků nebo služeb podporovat hlavní funkci výrobků nebo hlavní smysl služby. Příkladem je balicí materiál pro maloobchodní zboží nebo přiložené návody k použití. Očekává se od nich, že budou podporovat využití „hlavního“ produktu. Na všechny tyto produkty (balicí materiál, uživatelský manuál) by nemělo být nahlíženo jako na samostatné služby, ale jako na součást „hlavního“ produktu.

V souladu s konceptem národních účtů, nahlíží CPA 2008 na výstup produktů z výrobního procesu rozdílně, podle toho, zda je vstupní materiál vlastněn výrobní jednotkou či nikoliv. V druhém případě je výstup jednotky službou vykonanou a zahrnutou na vstupním materiálu a to je to, za co je dodavatel placen.

Obecně tedy platí, že CPA 2008 rozlišuje mezi výrobky produkovanými na „vlastní účet“ a službami vykonanými na výrobcích na základě smlouvy nebo dohody (viz čl. 3.2).

Pokud je jasné, který produkt je klasifikován, pak může být vyhledán vhodný kód CPA. Prvně by měly být zváženy obecné principy CPA. Třída NACE, ve které je výrobek/služba produkována, stanoví první čtyři číslice kódu CPA. Pro dodatečné informace může být užitečné využívat NACE vysvětlivky spolu s CPA vysvětlivkami. Vysvětlivky NACE a CPA nejsou stejné. NACE popisuje činnosti, zatímco CPA popisuje výrobky a služby. Mimo tento zásadní rozdíl vysvětlivky z NACE poskytují některé dodatečné specifické informace (vycházející z činností) nebo pouze popisují daný jev v jiných termínech. NACE ovšem nabízí pomoc, která platí pro nejvýše první čtyři číslice z celého kódu, ale nemusí vždy znamenat správné řešení. V těchto případech je možná další nápověda, jako například specifická pravidla pro přemístitelné zboží v rámci HS.

Čtyřmístné a šestimístné číselné kódy HS jsou základními pilíři CPA, rovněž uplatňující průmyslový původ jako jedno z hlavních kritérií; pro produkty klasifikace CPA 2008, které jsou rovněž zaříděny v HS, může být tedy využita tato klasifikace, pokud klasifikace NACE neposkytuje pro zařídění na 5. či 6. místě dostatek informací.

Hlavní HS pravidla jsou následující:

Každý nadpis a podnadpis zahrnuje také výrobky, které jsou neúplné nebo nedokončené, za předpokladu, že nekompletní nebo nedokončené výrobky mají základní rysy kompletních nebo dokončených výrobků. Nekompletními výrobky jsou například stroje a zařízení ještě nevybavené elektrickým motorem, který standardně obsahují, nebo motorová vozidla dosud nevybavená pneumatikami či bateriemi, bez motorů, nebo jízdní kola bez sedadel. Toto pravidlo také platí pro polotovary mající již podobu dokončených výrobků.

Každá třída s odkazem na materiál, látku také obsahuje směs nebo kombinaci materiálu s dalšími materiály nebo substancemi.

Směsi, kombinované produkty složené z různých materiálů nebo vytvořené z různých komponentů, či produkty poskytnuté v sadách pro maloobchodní prodej jsou klasifikovány podle materiálu nebo součástí, které jim dávají hlavní charakter, je-li toto kritérium použitelné.

Pokud produkt může být klasifikován ve dvou či více útvarech podle názvů, klasifikace by měla být provedena v útvaru, poskytujícím nejvíce specifický popis produktu.

Řešení provedená v HS jsou značnou pomocí pro interpretaci CPA 2008 vzhledem k faktu, že pravidla HS odkazují na místo v HS.

Produkt, který je kombinací několika druhů produktů nebo služeb by měl být klasifikován pomocí metody „TOP DOWN“. To znamená, že nejprve by se měly sloučit produkty, které jsou na nejvyšší stejné úrovni (úroveň sekcí), aby mohla být určena hlavní sekce, následně to samé opakovat na úrovni oddílů, skupin, tříd, kategorií a subkategorií. Význam produktu je měřitelný hodnotou produktu. Ta může být odlišná od ceny placené za balíček statků a služeb, často aby dělal dojem, že jeden produkt je kupován a další je k němu získán zdarma (např. mobilní telefony a předplacené karty).

Posledním řešením je zařazení produktu podle pravidla HS. Toto pravidlo není vhodné z ekonomického pohledu, ale je nutností z právních důvodů při používání HS pro celní účely. CPA v tomto případě vyžaduje klasifikování zboží podle podobnosti. Na rozdíl od HS tato podobnost aspektů může být také založena na produkčních procesech, jak jsou popsány v NACE rev. 2.

HS může, v zásadě, pomoci interpretovat obsah CPA položky. Nicméně HS položky jsou často více či méně heterogenní a jsou přiděleny k CPA položkám podle jejich hlavní náplně. Stává se, že spojení mezi HS a CPA 2008 nesedí přesně v každém případě. V takovém případě má popis položky CPA 2008 přednost před definicí HS.

Jak 5 252 položek HS, tak 3 142 subkategorií v CPA nemusí vyhovovat požadavkům popisu určitého výrobku či služby. V takovém případě se musí objasnit, ve kterém odvětví (CPA třídě) je produkt nebo služba produkována a jaký produkt nebo služba má být ve smyslu CPA klasifikována. Obdobné produkty, pro které je správná CPA subkategorie známá, nebo vyhledání obecnějšího termínu může poskytnout nápad, jak produkt či službu klasifikovat. Například majonéza je ve smyslu CPA „omáčka“ (10.84.12) a zapůjčení snowboardu je „pronájem a leasing rekreačních a sportovních potřeb“ (77.21.10). Pokud není žádná jiná možnost, výrobky a služby musí být klasifikovány v subkategorii vhodné pro výrobky nebo služby, kterým jsou nejvíc podobné. K nalezení vhodné subkategorie je někdy nutné jít skrze HS nebo hledat pomocí metody TOP DOWN (tj. např. uvnitř skupiny 16.2 pro dřevěné výrobky).

Pokud není výrobek přímo či nepřímo zmíněn v nadpisu položky nebo ve vysvětlivce u konkrétní položky, pak musí být klasifikován v jedné z tzv. „zbytkových“ položek „jiné“ nebo „jinde neuvedené“. Tyto položky lze rozpoznat podle „9“ jako jejich poslední číslice. Příkladem může být subkategorie 25.99.29 (Ostatní výrobky z obecných kovů j. n.) a 82.99.19 (Jiné podpůrné služby pro podnikání j. n.).

Je třeba poznamenat, že položky CPA jsou využívány i pro jiné účely než statistické - např. jako zdroj pro přípravu právních dokumentů, vládních opatření, soudních rozhodnutí. Za vysvětlení užití těchto položek v právních dokumentech, soudních rozhodnutích jsou

odpovědni ti, kteří tyto dokumenty připravují nebo dělají rozhodnutí, ve kterém je odkaz na položky CPA, nikoliv tvůrci klasifikací.

4.2. Nástroje pro interpretaci: vysvětlivky CPA, CPC, HS, CN, PRODCOM, převodníky, pravidla, metodika, obchod popsaný obchodovaným zbožím atd.

4.2.1. Vysvětlivky

V zájmu dosažení společné a jednotné interpretace jsou významnou pomocí vysvětlivky. CPA 2008 je založena na CPC ver. 2, stejně je tomu i u vysvětlivek. Obecně vysvětlivky pro CPA 2008 byly převzaty z CPC ver. 2. Pokud v CPA 2008 byla CPC podtřída rozdělena do dvou nebo více subkategorií, i vysvětlivky tomu odpovídají. V některých případech byly CPC vysvětlivky upraveny a rozšířeny, aby popisovaly přesněji obsah CPA subkategorií.

K vysvětlení přemístitelných výrobků v CPA 2008 mohou být využity vysvětlivky HS. Jsou dobře zpracovány a díky nim můžeme lépe porozumět položkám CPA 2008, pokud bereme v úvahu jejich limity popsané v čl. 4.1.

CPA 2008 nabízí podrobné vysvětlivky ve vztahu k produktům, jiným než přemístitelným (např. službám). Poskytují popis produktů, které jsou v každé subkategorii, včetně těch, které tam nepatří ve formě odkazů. V některých případech jsou vysvětlivky také k dispozici u položek na vyšších hierarchických úrovních struktury CPA 2008. Jakmile je produkt vyloučen, existuje vysvětlující odkaz na kód kategorie, kde je daný produkt klasifikován.

Zatímco jsou názvy položek CPA 2008 obecnější, vysvětlivky vymezují jejich obsah podrobněji. Ovšem vysvětlivky nemají být myšleny jako vyčerpávající seznam všech produktů v určité položce. Měly by být považovány pouze za seznam příkladů pro ilustraci obsahu. To stejné platí pro vysvětlivky k HS, respektive CN na evropské úrovni.

4.2.2. Seznam PRODCOM

Seznam výrobků užívaných pro přehled průmyslové produkce EU, využívá strukturu CPA 2008 pro členění položek v přehledu. Proto detaily poskytnuté seznamem PRODCOM, který se mění každoročně, poskytují užitečné informace pro interpretaci CPA 2008.

Navíc PRODCOM specifikuje výhradně „průmyslové služby“ zahrnuté v oblasti těžby a výroby. PRODCOM má ovšem svá vlastní pravidla pro smluvní procesy, která nejsou momentálně v souladu s interpretací uvedenou v čl. 3.2 (Služby na základě smlouvy nebo dohody). PRODCOM se týká více produktů než služeb.

Každoroční podoba seznamu PRODCOM je dostupná na RAMONu, metadatovém serveru Eurostatu (<http://ec.europa.eu/eurostat/ramon>).

4.2.3. Převodníky

Převodníky jsou důležitým nástrojem k porovnávání statistických dat shromážděných a prezentovaných různými klasifikacemi. Jsou nutné v případě změny klasifikace nebo kvůli rozdílům ve výchozí struktuře. Převodníky mezi dvěma verzemi stejné klasifikace jsou používány k podrobnému popisu změn, které se dějí v průběhu revizního procesu.

Vzhledem k tomu, že CPA je používána pro sběr a prezentaci dat v mnoha oblastech, došlo k naléhavé potřebě vytvořit převodník mezi současnou a předchozí verzí.

Během příprav NACE rev. 2 a souběžných příprav CPA 2008 byla vytvořena silná vazba mezi těmito klasifikacemi. Definováním výrobků v CPA, v termínech CPC, jak nejvíc to jen bylo možné, byla vytvořena pevná vazba mezi CN, CPC, ISIC a NACE.

Převodníky zobrazují vazbu mezi zmíněnými klasifikacemi na nejnižších úrovních. Přestože zrovna neposkytují komentáře k vazbám, mohou být užity jako nástroj pro interpretaci CPA 2008. Pokud je známo zařazení v CN, CPC ver. 2 nebo CPA 2002, odpovídající položka pro CPA 2008 pak může být nalezena snadněji, s omezeními zmíněnými v čl. 5.1.1 a čl. 5.2.1.

Tyto převodníky jsou rovněž dostupné na RAMONu, metadatovém serveru Eurostatu (<http://ec.europa.eu/eurostat/ramon>).

4.2.4. Obchod popsaný obchodovanými výrobky

Dokument „Obchod popsaný obchodovanými výrobky“ patří mezi praktické nástroje pro jednotnou interpretaci CPA 2008 v oblasti obchodu. Tento dokument zařazuje všechny přemístitelné produkty (tj. zboží) do subkategorií CPA 2008 (oddíly klasifikace 45 - 47).

V úvahu jsou brány pouze ty produkty, které jsou prodávány v určitém druhu obchodu. Například ve smyslu maloobchodního prodeje, oddíl 47 CPA 2008 platí, že prodávané zboží je omezeno na zboží uváděné jako spotřební/maloobchodní zboží. Proto zboží, které běžně do maloobchodu nevstupuje, jako jsou obilná zrna, rudy nebo průmyslové stroje, nepatří ke kódům v oddílu 47.

Protože položky pro přemístitelné produkty jsou více či méně heterogenní, může se stát, že subkategorie produktů nejsou pro rozřazení do subkategorií obchodu rozděleny dostatečně podrobně. Z tohoto důvodu může být při klasifikování služeb obchodu nutností rozhodování podle vlastního uvážení.

Dokument „Obchod popsaný obchodovaným zbožím“ je dostupný na RAMONu, metadatovém serveru Eurostatu (<http://ec.europa.eu/eurostat/ramon>).

4.2.5. Pravidla

ESSC (Výbor Evropského statistického systému) může vynést rozhodnutí, týkající se přiřazení produktu do specifických subkategorií CPA. Ve většině případů však k těmto rozhodnutím dochází na úrovni pracovních skupin NACE/CPA. Taková rozhodnutí jsou obecně známa jako „pravidla“.

Tato pravidla jsou založena na konkrétních otázkách klasifikace, problémech vzniklých na národní úrovni, tj. dotazech, které se objevily v národních statistických institucích a byly předloženy pracovní skupině NACE/CPA k rozhodnutí.

Eurostat pravidelně aktualizuje seznam s touto problematikou, který je dostupný na RAMONu, metadatovém serveru Eurostatu (<http://ec.europa.eu/eurostat/ramon>).

5. Vztahy mezi CPA a ostatními klasifikacemi (hlavní kritéria, užití, harmonizace, zaměření)

5.1. CPC

CPA je evropským protějškem CPC a slouží společným záměrům. Prvotním smyslem těchto klasifikací je roztrždit výrobky a služby, které jsou výsledkem ekonomické aktivity: CPC pro každou a CPA pro evropskou ekonomiku. CPC se navíc zaměřuje na vytvoření rámce pro mezinárodní srovnání a prosazování harmonizace různých typů statistik, zabývajících se výrobky a službami, stejně tak jako na posílení role systému národních účtů jako nástroje pro koordinaci ekonomických statistik. CPA a CPC jsou shodné na nejpodrobnější úrovni: základní položky CPA jsou stejné jako v CPC nebo vznikly jejich rozdělením. Mezinárodní harmonizace mezi členskými státy EU a celosvětovou úrovní je tak zabezpečena.

Pro lepší pochopení vztahu CPA a CPC je nejprve stručně představeno užití, zaměření a struktura CPC.

CPC slouží jako referenční klasifikace pro všechny produktové klasifikace v rámci mezinárodního systému ekonomických klasifikací OSN. Proto jedním ze základních cílů je sloužit jako mezinárodní standard pro shromažďování a tabelování veškerých druhů dat, vyžadujících detaily o produktu, včetně průmyslové produkce, národních účtů, služeb, domácích a zahraničních komoditních obchodů, mezinárodního obchodu se službami, platební bilance, spotřeby a cenových statistik.

CPC tvoří kompletní klasifikaci produktů, pokrývající veškeré výrobky a služby, které mohou být předmětem domácích či mezinárodních transakcí, nebo jsou skladovány. CPC obecně vyplývá z definice produktů dle systému národních účtů (SNA). Výrobky a služby jsou chápány jako výsledek produkce.

CPC se zaměřuje na a) hmotné statky (jak přemístitelné, tak nepřemístitelné), b) nehmotné statky a c) služby. Pojem nehmotné statky je uplatněn u informačních produktů a jiných autorských děl, které jsou výstupem ekonomické produkce, ale jinak nemusejí být zahrnuty do CPC. Pojmové přezkoumání produktů zahrnutých v CPC ver. 2 vedlo také k představení širšího konceptu výrobků a služeb. Proto budovy, přestože se jedná o nepřemístitelné statky, byly zařazeny do standardní struktury CPC.

CPC také obsahuje produkty, které nejsou záměrným výsledkem ekonomické činnosti, jako například odpady. Přestože se jim často nepřipisuje žádná hodnota, nejsou cílenými výstupy výrobního procesu, ale mohou být vstupem pro jiné procesy. CPC, stejně jako SNA, vylučuje poskytování služeb domácnostmi pro svou vlastní konečnou spotřebu.

CPC se skládá z deseti sekcí. Každá sekce je rozdělena maximálně do devíti podsekcí, dále maximálně do devíti skupin atd., sekce 0 - 4 jsou shodné s kategoriemi v HS, kde je kritérium fyzických vlastností primárně používáno pro klasifikaci přemístitelných statků. Zbytek sekcí patří stavebnictví (5) a službám (6-9). Sekce služeb CPC přibližně souhlasí s agregovanými sekcemi ISIC.

Každá podtřída v sekci 0-4 v CPC je definována jako ekvivalent kapitol/podkapitol HS nebo souhrnu těchto kapitol/podkapitol. V případě, že definice podtřída CPC plně neodpovídá podkapitole HS, jsou uvedeny stručné vysvětlivky.

Ve struktuře CPC je brána v úvahu povaha produktu a jeho výrobní původ, ačkoliv CPC struktura nesleduje vždy ve všech případech striktně princip výrobního původu. Například nezpracované usně jsou považovány za zvířecí surovinu a jsou klasifikovány v sekci 0 (Produkty a služby zemědělství, lesnictví a rybnářství), zatímco maso je klasifikováno v sekci 2, společně s potravinářskými výrobky, přestože je obojí produkováno jatkami. Dalším příkladem jsou kovové produkty z litiny a další kovové produkty z odlévání, které jsou klasifikovány v HS jako část strojního zařízení, nebo jiné výrobky. Tudiž CPC neposkytuje vazbu na ISIC, skupinu 243 (lití kovů) pro všechny produkty, které mohou být výstupem tohoto průmyslu.

5.1.1. Rozdíly mezi CPA a CPC

Ačkoliv je CPA evropským protějškem CPC, je CPA podrobnější (3 142 subkategorií oproti 2 728), liší se také strukturou.

Vyšší úrovně seskupení CPC a CPA jsou poměrně odlišné. CPA užívá kritérium výrobního původu dle struktury NACE, zatímco CPC má specifickou strukturu, která prvořadě odděluje výrobky a služby.

Nástavba CPC rozlišuje přemístitelné statky v sekcích 0-4, nepřemístitelné statky v sekci 5 a služby v sekcích 6 - 9. Instalace, opravy, údržba a výroba na základě smlouvy nebo dohody jsou klasifikovány v sekci 8. Nakládání s „nehmotnými statky“ v CPC je složitější, jelikož u těchto produktů tvoří ukládání informací podstatnou část. Informace může být součástí hmotného objektu, jako je třeba software na datovém médiu nebo průmyslový design v tištěné formě. Může být také dostupný bez fyzického nosiče (software či hudba poskytovaná on-line). V prvním případě (fyzický nosič) je s těmito produkty zacházeno jako s výrobky (sekce 0-4), v druhém případě (bez fyzického nosiče) jsou seskupeny se službami v sekcích 8-9.

Mnoho aktivit produkujících jak výrobky, tak služby je rozdílně zařazeno v CPA a CPC: kategorie CPA musí být zařazeny podle jejich výrobního původu, aby vyhovovaly struktuře NACE. Z tohoto důvodu jsou některé výrobky klasifikovány mezi službami, mimo sekce A – F: Vydavatelské služby (oddíl 58) nahraná datová média, využívaná v automatických data zpracovávajících strojích (58), filmy a jiné videozáznamy na discích, kazetách a jiných fyzických nosičích, plány a výkresy pro architektonické účely (71), fotografické desky a filmy, jiné než kinematografické, exponované (74), umělecká tvorba (90), muzejní sbírky (91) lidské vlasy, nezpracované (96).

Navíc, v zemědělství (oddíl 01), má CPC ver. 2 zavedeny samostatné podtřídy pro semena ve skupině 01.1, zatímco CPA toto rozlišení nepoužívá. Pro Evropu je považováno některé rozlišení v CPC ver. 2 za příliš podrobné a CPA tvoří pro takové položky seskupení ve skupinách 01.1, 01.2 a 01.4. Situace je obdobná i v jiných třídách a subkategoriích (viz příloha 1).

V některých oblastech byly provedeny změny ve struktuře ISIC rev. 4 a NACE rev. 2 bez souběžných modifikací v CPC ver. 2. Odchylky CPA 2008 od CPC ver. 2 jsou učiněny v zájmu udržení napojení CPA na NACE (viz příloha 1).

Některé subkategorie CPA 2008 úplně nesouhlasí s CPC ver. 2 (viz příloha 1).

5.1.2. Srovnání principů CPA a CPC

CPC klasifikuje produkty podle fyzických vlastností produktu, jejich skutečné podstaty i výrobního původu. CPA využívá stejná kritéria s tím, že nejdůležitější je kritérium výrobního původu. Pro CPC je důležitější rozlišení mezi výrobky a službami a fáze výroby (suroviny x zpracované produkty).

Výrobní původ výrobků a služby je v CPA ve stejném vztahu (ale silnějším) jako je vazba mezi výrobky a službami v CPC ve vztahu na ISIC. Protože NACE je podrobnější než ISIC, bylo nutností klasifikovat prvky tříd ISIC do jedné či několika NACE tříd, které jsou konkrétními podpoložkami tříd ISIC. Pouze v několika případech nepřijala CPA odvětvový původ daný CPC a klasifikovala tyto produkty odlišně od CPC. Navíc CPA na rozdíl od CPC klasifikuje všechny produkty podle jejich výrobního původu. V CPC jsou produkty, které nemají vazbu na činnost nebo mají vazbu pouze na více agregovanou úroveň jako je třída. Příkladem prvního případu je CPC oddíl 39 (Odpady). V druhém případě jako příklad poslouží CPC oddíl 88 (Výrobní služby na fyzických vstupech vlastněných druhými). Pro většinu rozlišených podtříd, výrobní původ je dán pouze na úrovni oddílu ISIC.

Prvky CPA jsou stejné jako CPC, obvykle v poměru 1:1 nebo n:1. Všechny CPC kategorie vstupují do CPA na stejné úrovni podrobností nebo jsou ještě dále členěny. Důvody pro další rozdělení CPC kategorií byly dvojí. Prvním důvodem bylo vytvořit vazbu na NACE. Pokud byla ISIC třída rozdělena do dvou nebo více NACE tříd, bylo někdy nutností rozdělit příslušnou CPC třídu, aby mohla být klasifikována korektně podle principu výrobního původu. Druhým důvodem bylo to, že pro CPA byla požadována větší úroveň detailů. V některých případech CPC kategorie nebyly převzaty do CPA na stejné úrovni, ale na úrovni více agregované. Existoval názor, že míra podrobností CPC je příliš vysoká a není relevantní k evropským poměrům. Například rozlišení mezi hotelem a motelem nemá pro evropské účely smysl. Jiné příklady mohou být nalezeny v rybářství a rybích produktech, konzervovaném mase a masných produktech. V dalších případech produkty rozlišené v CPC nejsou rozděleny v CPA kvůli obtížnostem v získávání jejich dat.

5.2. HS a CN

HS a jeho rozšířená verze CN, které jsou používány členskými státy EU, jsou klasifikace produkce, využívané celními orgány pro zahraniční obchod. Jak je zmíněno výše, vztah mezi CPA a HS/CN je vymezen použitím prvků HS/CN jako základů pro přemístitelné statky v CPA. Shodně se SNA, pojetí a zaměření HS/CN považuje zboží za fyzický objekt, po kterém existuje poptávka, může být vlastněno a toto vlastnictví může být převedeno z jednoho subjektu na druhý prostřednictvím trhu. Společný rámec CPA a HS/CN chápe produkované výrobky v jejich fyzickém stavu, zatímco služby jsou z principu z HS vyloučeny, protože s nimi nemůže být obchodováno samostatně, odděleně od jejich produkce. HS pokrývá rovněž energii, použité stroje a vozidla. Na rozdíl od CPA se rozlišuje mezi použitým a novým zbožím. Protože HS a CN byly vytvořeny pro celní účely, nejsou v nadpisech uvedena některá

zboží, se kterými je obchodováno pouze příležitostně nebo vůbec, jako například objemné nebo rychle se kazící zboží (syrové mléko, kazící se maso).

Struktura CPA, která je uspořádána do 21 sekcí, je odlišná od struktury HS/CN. Obsahuje produkty vytvářené výrobcí a pěstiteli (živá zvířata, ryby, zelenina, cereálie atd.) a produkty z nich vytvořené, suroviny (plast, pryž, kovy atd.) a produkty z nich vytvořené (stroje a mechanická zařízení, vozidla, optické nástroje, zbraně a munice, umělecká díla a starožitnosti).

Rozdíl mezi produkty v HS/CN je dán materiálem, ze kterého je produkt vyráběn, funkcí, kterou plní, a stupněm zpracování. Nekompletní nebo nedokončené výrobky jsou v HS/CN klasifikovány jako výrobky kompletní, dokončené, pokud mají charakteristické rysy kompletního nebo dokončeného výrobku. Nesložené nebo rozebrané výrobky jsou klasifikovány jako výrobky složené. Například hodiny a hodinky jsou rozděleny pod různé podtituly v HS/CN, nejdříve podle pouzdra (nekovové/kovové, s drahými kovy), dále hodiny a hodinky oddělené od strojků a jiných částí, kompletní a složené, oddělené od nesložených nebo částečně složených, také zahrnujících nekompletní, ale složené hodiny, hodinky nebo jejich strojky. V CPA by všechny tyto položky patřily pod stejnou třídu a rozlišení mezi podtřídami by nebylo tak striktní.

Jelikož kritérium výrobního původu není v HS/CN používáno, některá rozlišení z CPA nejsou v HS/CN možná. Např. ryby podle toho, zda byly uloveny v oceánu, pobřežních nebo ostrovních vodách nebo vypěstovány na rybí farmě.

Navzdory odlišným klasifikačním kritériím se struktura CPA a HS/CN hlavně na nižších úrovních vzájemně přibližuje. Avšak porovnání zatřídění určitých produktů v těchto klasifikacích, které mají rozdílné principy, je možné pouze za použití převodníků.

5.2.1. Produkty bez vazby na HS/CN

HS zahrnuje všechny produkty, které mohou být předmětem mezinárodního obchodu a mají fyzický rozměr. Nezahrnuje tedy nepřemístitelné statky a služby. Nicméně činnosti některých služeb ústí ve fyzické zboží, se kterým může být mezinárodně obchodováno a je obsaženo v HS. Toto je typické pro nehmotné statky, kde je informace uložena na fyzickém předmětu. Například kinematografické filmy jako produkt kinematografického průmyslu, počítačová CD a DVD jako produkt softwarového průmyslu nebo architektonické plány jako produkt architekturních profesních služeb. Pro tyto a podobné produkty HS poskytuje samostatnou položku. Pokud ale chybí fyzický nosič informací (on-line poskytnutá hudba nebo software), pak na produkt není v HS žádný odkaz.

Přestože CPC zahrnuje přemístitelné statky stejně jako HS, CPC zahrnuje také položky pro fyzické produkty, které jsou výstupem služeb. CPC navíc poskytuje položky pro služby jako takové (např. producentské filmové služby, softwarově dodavatelské služby, architektonické služby). Všechny tyto položky byly převzaty do CPA, tudíž v CPA nalezneme jak služby, tak jejich fyzické produkty. Při používání CPA je tedy nutno dát pozor na případy, kdy jeden produkt může být výsledkem několika různých služeb.

Mezi další příklady chybějící vazby mezi CPA a HS/CN patří mnoho zemědělských produktů, jako jsou syrové mléko od ovcí a koz, velbloudů a velbloudovitých, zvířecí embrya pro reprodukci, sladkovodní ryby, chaluhy a jiné řasy (neprodukovány farmami), které bývají jen

zřídka nebo vůbec předmětem zahraničního obchodu. Obdobně jsou v sekci C (Výrobky a služby zpracovatelského průmyslu) některé rychle se kazící nebo specifické položky, které nemají vazbu na HS/CN, jako jsou krájená a balená zelenina a ovoce, hotová jídla či prefabrikované stavby z plastů.

Jinými příklady, kdy není vazba mezi CPA a HS/CN, jsou různé druhy autorských práv (rozhlasové programy, originály zvukových nahrávek) v sekci J (Informační a komunikační služby), stejně tak jako výzkumné a vývojové patenty v sekci M (Odborné, vědecké a technické služby), které nejsou typickým komerčním zbožím.

5.3. ISIC a NACE

EU přijala pro vývoj CPA kritérium výrobního původu, s NACE jako referenčním rámcem. Každý produkt bez ohledu na to, zda jde o přemístitelný či nepřemístitelný výrobek nebo službu, je přiřazen jedné a právě jedné NACE činnosti. Tudiž až do čtvrté úrovně (úroveň třídy) struktura CPA koresponduje se strukturou NACE. Propojení mezi CPA a NACE je zřejmé z CPA kódů: téměř na všech úrovních CPA 2008 je kódování prvních čtyř znaků identické s kódováním použitým v NACE rev. 2. Je zde ovšem několik výjimek, protože podrobné spojení mezi produkty a činnostmi může být vybudováno pouze do jistého stupně. Některé produkty mohou být přiřazeny k činnostem pouze na vyšší úrovni než úrovni tříd (viz čl. 5.3.1) a mělo by být zmíněno, že v některých případech jsou klasifikace založeny na jistých zvyklostech. Mimoto jsou případy, kde spojení mezi činností a produktem je uměle vytvořené. To nastává, když stejná produkce je výsledkem různých činností, s různými výrobními procesy.

CPA je strukturálně propojena s NACE rev. 2, skrze kritérium výrobního původu a skrze ISIC rev. 4, který je referenční klasifikací pro NACE rev. 2. ISIC rev. 4 je klasifikace s čtyřúrovňovou hierarchickou strukturou. První a druhá úroveň ISIC rev. 4 je stejná jako v NACE rev. 2, ale třetí a čtvrtá úroveň ISIC rev. 4 je v mnoha případech rozdělena v NACE rev. 2 podle evropských potřeb. Cílem těchto dalších rozkladů v NACE rev. 2 je získat klasifikaci vhodnější pro strukturu evropských ekonomik.

Kódování použité v ISIC a NACE je skoro totožné. Pro snadné rozlišení vkládá jen NACE tečku za první dvě číslice (úroveň oddílů) a další dvě číslice (úroveň skupin a tříd). Protože některé skupiny a třídy v ISIC rev. 4 jsou rozloženy do NACE skupin a tříd bez uvedení dalších hierarchických úrovní, jsou některé ISIC kódy odlišné od odpovídajících NACE kódů. Činnost na úrovni skupiny nebo třídy může tedy mít v NACE rev. 2 odlišný numerický kód než v ISIC rev. 4.

Kódování v NACE rev. 2 bylo převzato pro CPA. V CPA je další tečka mezi čtvrtou a pátou číslicí, proto nemůže být kódování v CPA zaměněno s HS, kde je také tečka mezi čtvrtou a pátou číslicí, ale není mezi číslicí druhou a třetí.

Jak již bylo zmíněno, hlavním principem pro klasifikaci produktů v CPA je kritérium výrobního původu. Každý produkt je proto klasifikován, podle činnosti, jejímž je výsledkem, tyto činnosti jsou definovány podle NACE rev. 2.

Obecně klasifikace činností nedělí činnosti prováděné na „vlastní účet“ nebo na základě smlouvy nebo dohody. Přestože činnosti v NACE nejsou rozlišeny, odpovídající produkt je závislý na tom, zda je vstupní materiál ve vlastnictví výrobní jednotky nebo ne. V druhém

případě je výstupem činnosti vykonaná služba na vstupním materiálu a to je to, za co je placen dodavatel. Obecně tedy CPA rozlišuje mezi výrobky produkovanými na „vlastní účet“ a službami vykonanými na výrobcích na základě smlouvy nebo dohody (viz čl. 3.2).

Do těchto subkategorií nepatří stejné výrobky, pokud jsou vyrobeny dodavatelem, který vlastní hlavní vstupní materiál. Průmyslové služby jsou služby výrobce, které zajišťují chod výrobního procesu či služby. Obvykle jsou tyto služby také spotřebovávány těmito činnostmi. Z praktických důvodů nejsou služby, které zahrnují činnosti z NACE rev. 2 v oddílech 41 až 99, považovány za průmyslové služby.

Opravy a instalace patří mezi nejdůležitější průmyslové služby. Nicméně ne všechny opravy jsou zařazeny jako průmyslové služby, neboť CPA vychází z NACE rev. 2, která klasifikuje opravárenské činnosti i v části služeb, např. 45.20 (Opravy a údržba motorových vozidel, kromě motocyklů), 95.11 (Opravy počítačů a periferních zařízení) a 95.2 (Opravy výrobků pro osobní spotřebu a převážně pro domácnost).

Průmyslové služby jsou zahrnuty v CPA tam, kde jsou takové služby charakteristickou součástí činnosti, ale nejsou vždy zaříděny dohromady s produkty těchto služeb, např. 38.22.11 (Příprava k likvidaci jaderného odpadu), stejně jako 23.13.91 (Práce související s konečnou úpravou nápojového skla a jiných skleněných výrobků používaných ke stolování nebo ke kuchyňským účelům).

5.3.1. Odchyly od NACE: smíšené hospodářství, rybolov, výroba nábytku, výstavba budov, maloobchod, kromě motorových vozidel

V NACE rev. 2 třídě 01.50 (Smíšené hospodářství) je vzájemně kombinovaná rostlinná a živočišná výroba bez výrazné převahy jedné z těchto činností, kdy rostlinné nebo živočišné produkty tvoří více než 66 % celkového objemu. Pro tuto činnost nemá CPA produktovou kategorii a produkty jsou klasifikovány ve specializovaných zemědělských skupinách 01.1, 01.2, 01.4.

Rybolov (03.1) je v NACE rev. 2 oddělen od akvakultury (03.2) a dvě třídy uvnitř těchto skupin rozlišují mořské a sladkovodní produkty. Produkty pocházející z těchto činností nemohou být rozlišeny v HS/CN podle toho, zda byly uloveny v oceánu, pobřežních nebo vnitrozemských vodách nebo zda byly vypěstovány na rybích farmách. CPC je proto nijak nerozlišuje. CPA 2008 rozděluje stejně jako NACE ryby na živé a čerstvé nebo mražené, samostatně na farmách chované měkkýše a jiné vodní bezobratlé, chaluhy a jiné řasy, ale nerozlišuje živé okrasné ryby, korýše, perly a jiné mořské rostliny a živočichy.

V oddílu 31 (Výroba nábytku) NACE rev. 2 není specifická třída pro výrobu židlí, jako tomu bylo v NACE rev. 1.1. V NACE rev. 2 je výroba židlí rozdělena mezi ostatní třídy nábytku podle kritéria použití. V CPA 2008 jsou židle naopak klasifikovány na základě hlavního materiálu použitého pro vstup.

V oddílu 41 (Výstavba budov) má specifickou třídu developerská činnost (41.10). Stavby jsou považovány za výstup developerů, ale nejsou v CPA 2008 odlišeny na úrovni tříd. Přesto může být vytvořena úzká vazba mezi NACE třídami a CPA subkategoriemi v oddílu 41.

Oddíl 47 (Maloobchod, kromě motorových vozidel), skupiny 47.1 (Maloobchod v nesespecializovaných prodejnách), 47.8 (Maloobchod ve stáncích a na trzích) a 47.9

(Maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy) nemají specifické produkty v CPA 2008. Produkty těchto činností jsou stejné jako pro skupiny 47.2 – 47.7, které zahrnují maloobchodní prodej ve specializovaných prodejnách. Proto je oddíl 47 CPA 2008 takovým uskupením, které se dělí až na úrovni kategorií a subkategorií.

5.4. Vztahy k ostatním klasifikacím

5.4.1. SITC (Standard International Trade Classification)

Struktura SITC odráží tradiční uspořádání, ve kterém jsou hlavními kritérii použitý materiál, fáze zpracování a konečné použití. SITC rev.4 svým rozsahem pokrývá všechno zboží klasifikované v HS s výjimkou monetárního zlata, zlatých mincí a běžných mincí. Základní tituly (s výjimkou 911.0 a 931.0) jsou definovány na základě podtitulů HS 2007. Proto jsou CPA a SITC porovnatelné pomocí HS/CN.

SITC je doporučena pouze pro analytické účely.

5.4.2. PRODCOM

„PRODCOM“ je zkratka pro EU systém produkčních statistik pro těžbu a výrobu (kromě jiných služeb než průmyslových). Produktová klasifikace (PRODCOM), na které jsou založeny produkční statistiky, je vypracována každoročně komisí PRODCOMu (PRODCOM seznam).

Nadpisy v PRODCOMu jsou převzaty z CN (s ohledem na obsah a terminologii), ale jejich kód je vlastně detailněji specifikovaným kódem CPA. PRODCOM využívá pro své položky osmimístný číselný kód. Prvních šest číslic je identických s kódem CPA.

PRODCOM je tudíž provázán a propojený s CPA. Spojení s CPA znamená také spojení s NACE, umožňující identifikovat podnik produkující výrobky, zatímco spojení s CN umožňuje porovnání mezi statistikami produkce a statistikami zahraničního obchodu (viz čl. 4.2.2).

5.4.3. COICOP (Classification of Individual Consumption According to Purpose; Klasifikace individuální spotřeby podle účelu)

COICOP je používána k popsání výdajů domácností v systému národních účtů, struktury výdajů domácností a indexu spotřebitelských cen. Protože je COICOP jednou ze základních klasifikací systému národních účtů, vychází z jeho koncepce a definicí.

COICOP je využívána ke klasifikování jak individuálních výdajů na spotřebu, tak na aktuální individuální spotřebu. Existuje 14 hlavních skupin, nazvaných oddíly, 12 se týká spotřebního zboží a služeb, zakoupených domácnostmi pro jejich vlastní spotřebu. Další dvě skupiny tvoří individuální spotřební výdaje a služby neziskových organizací sloužících domácnostem nebo vládě.

Hlavním cílem COICOPu je klasifikace individuální spotřeby zboží a služeb podle hlavního účelu. Také rozlišuje trvanlivé, středně trvanlivé a netrvanlivé spotřební zboží a služby. Meziprodukty a kapitálové statky jsou vyloučeny.

Všechny spotřební výdaje domácností jsou definovány jako individuální a klasifikovány v oddílech 01 - 12 podle účelu, na který byly tyto výdaje vynaloženy (potravin, bydlení, zdraví, rekreace, kultura atd.).

Všechny spotřební výdaje neziskových organizací sloužících domácnostem jsou považovány, podle úmluvy, za prospěšné pro všechny individuální domácnosti. Jsou klasifikovány v oddílu 13, který identifikuje důvody, pro které jsou učiněny tyto výdaje, např. na zdraví, vzdělání a sociální ochranu.

Pouze některé vládní spotřební výdaje jsou definovány jako individuální, jmenovitě výdaje na zdraví, vzdělání, sociální ochranu, rekreaci a kulturu, protože jsou považovány za výdaje samostatně spotřebovávané jednotlivcem. Jsou uváděny v oddílu 14 COICOPu.

Přestože COICOP není pevně vázán na žádnou jinou klasifikaci, poskytoval v minulosti možnost konstruovat převodníky mezi CPC a CPA. Zkušenost získaná při budování převodníku mezi COICOP a CPA 1.0 na jedné straně a CPA 2002 na straně druhé, ukázala jistá omezení. Přestože má v COICOP mnoho názvů jasně definované protějšky v CPA/CPC, tak většina z nich není úplně totožných. Např. v případech, kdy je stejné zboží z různého materiálu (materiál oděvů), když CPC/CPA nadpisy obsahují výrobky, které mohou být využity domácnostmi k různým účelům, nebo když CPC/CPA nadpis zahrnuje produkty, které mají „domácí“ a jiné („nedomácí“) využití.

5.4.4. MIG (Main Industrial Groupings) a BEC (Broad Economic Categories) v podmínkách SITC (Standard International Trade Classification)

BEC (kategorie) jsou vytvořeny, aby sloužily jako prostředek pro převod údajů o zahraničním obchodu sestavených podle HS nebo SITC do významných souborů pro účely ekonomické analýzy, podle SNA, rozlišujících kapitálové statky, meziproducty a trvanlivé/netrvanlivé spotřební zboží. Rozlišení založené na trvanlivosti zboží je učiněno přeorganizováním podtříd CPC na kategorie BEC v závislosti na souladu mezi CPC a SITC rev. 4 a mezi SITC a BEC.

Přímý vztah mezi ISIC/NACE a BEC není, protože jde o přeskupení kategorií HS nebo SITC na 19 kategorií BEC. BEC bylo na základě SITC rev. 3 přepracováno roku 1986 a vymezení kategorií BEC bylo v pojmech HS změněno, aby odráželo změny v HS učiněné v roce 2002 a 2007. Převodník mezi BEC a ISIC/NACE ani mezi BEC a CPA neexistuje.

MIG je zkratka pro Main Industrial Groupings, evropskou klasifikaci, která třídí průmysl podle poptávkově založených produktů: kapitálových statků, meziproductů, spotřebního trvanlivého zboží, spotřebního netrvanlivého zboží a energie. MIG pokrývá oddíly NACE 05 - 36. Všechny výrobky, pocházející z daného oddílu nebo skupiny NACE, jsou interpretovány jako kapitálový statek, meziproduct, spotřební trvanlivé zboží, spotřební netrvanlivé zboží a energie. Vztah mezi CPA a MIG může být chápán tak, že CPA třídy slouží jako vstup a MIG třídy jsou výstup. MIG je používán pro některé indikátory krátkodobé statistiky i pro index průmyslové produkce a index cen výrobců.

5.4.5. CC (Classification of Types of Construction; Klasifikace stavebních děl)

Stavby jsou klasifikovány v oddílech 41 a 42 CPA, podle toho zda se jedná o výstavbu budov nebo o inženýrské stavitelství. CPA neměla sloužit ke sběru dat o stavebnictví. Sběr dat je uskutečňován na základě klasifikace CC, která je pro tuto oblast mnohem podrobnější než CPA.

Klasifikace stavebních děl (CC) zahrnuje veškeré typy budov, také inženýrské stavby. Budovy jsou dále děleny na bytové budovy (rozdělené podle počtu bytových jednotek a konstrukční koncepce) a na budovy nebytové (podle užití, které může být popsáno pomocí odvětví podle NACE), inženýrské stavby jsou klasifikovány převážně dle druhů stavební konstrukce.

Položky z CC mohou být připojeny k CPA, ale pouze pomocí NACE. Dosud neexistuje spojení mezi položkami CPA v sekci F a třídami CC. Nicméně, jelikož pro tuto oblast není CPA tak podrobná, je snadné přidělit odpovídající položku CC.

5.4.6. NST (Standard goods classification for transport statistics)

NST 2007 se týká čtyř možností přepravy (silniční, železniční, vodních cest vnitrozemských a námořních). Bere v úvahu ekonomickou činnost, ze které zboží pochází. To znamená, že všechny položky mají silný vztah k položkám z CPA 2008 a NACE rev. 2, které odpovídají CPC ver. 2 a ISIC rev. 4, což jsou jejich protějšky na mezinárodní úrovni.

NST 2007 pokrývá 20 oddílů, které jsou podstatné pro statistiky společenství a 81 standardizovaných skupin pro podrobnější statistiky. Klasifikační položky v NST 2007 jsou (pokud je to jen možné) definovány položkami CPA 2008. NST zahrnuje téměř 2000 položek CPA 2008 pro (přemístitelné) zboží na nejnižší hierarchické úrovni.

Pro klasifikaci přemístitelného zboží v NST 2007, můžeme nejdříve klasifikovat zboží podle CPA 2008 a poté je znova zakódovat do NST 2007 za pomoci existujícího převodníku. Dodatečné oddíly a skupiny byly v NST 2007 definovány kvůli speciálním kategoriím zboží, které jsou důležité pro statistiku přepravy a nemohou být definovány pomocí CPA 2008 (např. pošta, zavazadla).

6. Aplikace/užívání CPA

Hlavním účelem CPA je poskytnutí možnosti členským státům EU porovnat statistiky produkce na evropské a mezinárodní úrovni. CPA popisuje produkty a služby ekonomických činností z NACE rev. 2 tak, aby poskytla základy pro přípravu statistik produkce. CPA má hlavní roli v krátkodobých statistikách, systémech národních účtů, platební bilanci a dalších statistických využitích.

6.1. Statistické využití

Hierarchická struktura poskytuje základy pro sestavování a prezentování statistik pro různá analytická využití a dále zajišťování rámce pro porovnání dat na různých úrovních podrobnosti. Tyto úrovně podrobnosti jsou žádoucí pro různé agregační záměry a využití ve statistice.

6.1.1. STS/PRODCOM

Se vstupem platnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 451/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se zavádí nová statistická klasifikace produkce podle činností (CPA), platí, že krátkodobé statistiky spravované nařízením (ES) č. 1165/98 mají být od 1. 1. 2009 vydávány za pomoci CPA 2008.

Seznam PRODCOM, používaný v evropských průzkumech průmyslové produkce týkajících se nařízení č. 3924/91 Rady (ES) z 19. prosince, je odvozen ze sekce B (částečně) a sekce C CPA 2008.

6.1.2. SNA

Evropský systém integrovaných ekonomických účtů (ESA), stejně tak jako systém národních účtů (SNA) Organizace spojených národů, definují produkt jako výsledek výrobní činnosti. CPA zahrnuje veškeré produkty používané pro různé účely jako zdroje pro produkci jiných statků a služeb, pro finální spotřebu, pro investice nebo pro směnu.

Tyto definice evropského systému účtů jsou komplexně převzaty CPA. Ekonomické účty jsou zásadní pro ekonomickou analýzu země nebo regionu. Aplikace CPA uvnitř evropského systému národních a regionálních účtů plynoucí z Nařízení č. 2223/96 Rady umožňuje získat porovnatelná a relevantní data pro lepší ekonomické řízení na evropské a národní úrovni.

6.1.3. EBoPs

Definice zboží a služeb v CPA jsou v souladu s definicemi Nařízení č. 184/2005 Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. 1. 2005 o statistice Společenství týkající se platební bilance, mezinárodního obchodu službami a přímých zahraničních investic.

Použití CPA na EBoPs umožňuje lepší statistickou porovnatelnost na evropské a mezinárodní úrovni.

6.1.4. SBS

CPA není nejdůležitější klasifikací k uspořádání strukturálních obchodních statistik (SBS). Je ústřední klasifikací produkce, která představuje komplexní klasifikaci všech výrobků a služeb a je užívána hlavně pro krátkodobou statistiku.

Pro některé oblasti (obchod, pojišťovnictví, úvěrové instituce, obchodní služby) jsou strukturální obchodní statistiky rozdělené podle produktů založených na CPA a budou vytvořeny a rozšiřovány podle požadavků Nařízení (ES) č. 295/2008 z 11. 3. 2008. Do referenčního roku 2008 byly dle dělení CPA omezeny SBS charakteristiky na obchod a pojišťovnictví.

6.1.5. Produkty cestovního ruchu

Produkty cestovního ruchu jsou obsaženy v několika třídách NACE a mnoha subkategoriích CPA. Hierarchická struktura CPA poskytuje seriózní základ pro znovusestavování a prezentování statistik produktů cestovního ruchu. Výhodou CPA oproti NACE rev. 2 je

určení produktů pro cestovní ruch, jsou více homogenní a to je důležité pro různé tržní analýzy, umožňující lepší statistickou porovnatelnost na evropské úrovni.

6.1.6. Cenové statistiky PPI

Krátkodobé statistiky spravované Nařízením (ES) č. 1165/98 by měly využívat CPA 2008 od 1. 1. 2009. Mezi krátkodobými statistikami má CPA speciální úlohu pro koordinaci vývoje indexu cen výrobců (PPI). Tato koordinace je zabezpečena hierarchickou strukturou CPA, která je dostatečně podrobná a stejnorodá od nejnižších úrovní. Tyto podrobnosti dovolují stabilizování výrobních cen a agregace cen pro různé úrovně CPA, jsou důležité pro analytické užití, zahrnují ekonomické činnosti.

6.1.7. Národní využití

Členské státy EU mohou užívat CPA jako takovou, nebo si mohou vytvořit národní klasifikaci produkce podle ekonomických činností, z CPA odvozenou (článek 4.3 Nařízení (ES) o CPA 2008) (viz čl. 1.6.2).

6.2. Nestatistické využití (CPV)

CPA 2008, jako ústřední klasifikace produkce, představuje komplexní klasifikaci výrobků a služeb. Byla vyvinuta, aby sloužila jako nástroj pro kompletování a sestavování všech druhů statistik vyžadujících podrobnosti o produkci.

CPA 2008 může být přímo využívána pro statistické nebo nestatistické účely nebo k určování podrobnosti.

Nestatistické využití CPA je možné v několika oblastech na evropské i národní úrovni, i v rámci Evropské komise, týkající se společného slovníku veřejných zakázek (CPV) založeného hlavně na CPA. Podrobnost CPV je odvozena z CPA, je metodikou pro výběrová řízení veřejných zakázek, které jsou zveřejňovány Komisí Evropského společenství v Úředním věstníku EU.

7. Změny mezi CPA 2002 a CPA 2008

7.1. Přehled hlavních koncepčních změn

7.1.1. Změny spojené se změnami v NACE

Některá pravidla pro aplikování CPA prošla změnami díky revizi v roce 2008, celkové rysy CPA však zůstaly zachovány.

V důsledku zvýšení míry podrobnosti v NACE rev. 2 v porovnání s NACE rev. 1.1, došlo k nárůstu počtu tříd z 502 na 575. Pro činnosti produkující služby je tato zvýšená podrobnost pozorovatelná na všech úrovních, včetně nejvyšších, zatímco pro jiné činnosti, jako je například zemědělství, nárůst podrobnosti zasáhl hlavně nižší úrovně klasifikace.

Došlo také ke změně struktury CPA 2008, ze 17 sekcí v roce 2002 jejich počet vzrostl na 21 a z 62 oddílů na 88 oddílů. V nejvyšších úrovních CPA 2008 mohou být některé sekce docela dobře srovnávány s CPA 2002. Nicméně představení nového systému na úrovni sekcí, např. informační a komunikační služby nebo seskupování činností spojených s životním prostředím, již neumožňuje celkové pohodlné srovnávání s předešlou verzí CPA.

Níže uvedená tabulka představuje obecný vztah mezi sekcemi CPA 2002 a CPA 2008. Povšimněte si prosím, že tato tabulka představuje pouze hrubé vzájemné porovnání mezi sekcemi: další podrobnosti jsou nutné k zajištění úplného souladu.

CPA 2002		CPA 2008	
Sekce	Popis	Sekce	Popis
A	Zemědělství, myslivost a lesnictví	A	Produkty a služby zemědělství, lesnictví a rybářství
B	Ryby a ostatní produkty vodního prostředí		
C	Nerostné suroviny	B	Těžba a dobývání
D	Výrobky zpracovatelského průmyslu	C	Výrobky a služby zpracovatelského průmyslu
E	Elektřina, plyn a voda	D	Elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch
		E	Zásobování vodou; služby související s odpadními vodami, odpady a sanacemi
F	Stavební práce	F	Stavby a stavební práce
G	Obchod, opravy a údržba motorových vozidel, výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel a motocyklů
H	Ubytování a stravování	I	Ubytovací a stravovací služby
I	Doprava, skladování a spoje	H	Doprava a stravování
		J	Informační a komunikační služby
J	Finanční zprostředkovatelské služby	K	Finanční a pojišťovací služby
K	Služby v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské služby	L	Služby v oblasti nemovitostí
		M	Odborné, vědecké a technické služby
		N	Administrativní a podpůrné služby
L	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	O	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
M	Vzdělávání	P	Služby v oblasti vzdělávání
N	Zdravotní a sociální péče, veterinární služby	Q	Zdravotní a sociální péče
O	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	R	Kulturní, zábavní a rekreační služby
		S	Ostatní služby
P	Služby domácností	T	Služby domácností jako zaměstnavatelů; výrobky a služby blíže neurčené, produkované domácnostmi pro vlastní potřebu
Q	Exteritoriální organizace a instituce	U	Služby exteritoriálních organizací a institucí

7.1.2. Nové produkty

Současné ekonomické změny po celém světě a trvalý technologický pokrok v průmyslu, vedl k zavedení nových produktů. CPA 2008 bylo dále podrobně členěno a to kvůli lepšímu popsání zemědělských a souvisejících produktů a dále také informačních produktů. Přezkoumání názvů produktů obsažených v CPA vedlo také k jejich širšímu vymezení.

Opakované revize této klasifikace jsou důkazem plnění závazku zlepšovat systemizaci klasifikace v čase, udržovat její aktuálnost, citlivost k existující ekonomické a technologické realitě.

7.1.3. Nové pojmy

Byly zavedeny nové pojmy na nejvyšších úrovních CPA, jako jsou například originály, byly zavedeny nové podrobnosti, aby odrážely odlišné formy produkce (týká se to zejména výrobků na základě smlouvy nebo dohody; viz čl. 3.2) a objevily se nové činnosti, zejména v zemědělství a službách. Ve stejném čase dochází ke snaze zachovat strukturu CPA ve všech oblastech, které výslovně nevyžadují změnu.

7.1.4. Úroveň podrobnosti

Tato tabulka srovnává míru podrobnosti na různých úrovních CPA 2002 a CPA 2008

	CPA 2002	CPA 2008	Rozdíl
Sekce	17	21	+4
Oddíly	62	88	+26
Skupiny	223	261	+38
Třídy	502	575	+73
Kategorie	1146	1342	+196
Subkategorie	2608	3142	+534

7.2. Hlavní změny v sekcích

Sekce pro zemědělství a rybářství z CPA 2002 byly v CPA 2008 sloučeny do jedné sekce. V této nově vytvořené (sloučené) sekci došlo ke zvýšení míry podrobnosti díky skutečnosti, že CPA je provázána s CPC a že zemědělství je důležitou součástí ekonomické struktury v mnoha rozvojových zemích.

Byla nově rozdělena výroba zohledňující nová významná průmyslová odvětví i stará odvětví, která zvýšila svůj ekonomický a sociální význam. Jako příklad lze uvést oddíl 21 (Základní farmaceutické výrobky a farmaceutické přípravky, vč. subdodavatelských prací), oddíl 26 (Počítače, elektronické a optické přístroje a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací). Rozsah druhého jmenovaného je odlišný od oddílu 30 CPA 2002 (Kancelářské stroje a počítače; průmyslové služby a práce). Další nové oddíly jako je oddíl 11 (Nápoje, vč. subdodavatelských prací) a 31 (Nábytek, vč. souvisejících prací a služeb) vznikly oddělením z původních oddílů a tedy pozvednutím z jejich původní úrovně skupiny na úroveň oddílu.

Většina zbylých oddílů v sekci C (Výrobky a služby zpracovatelského průmyslu) zůstala nezměněna, výjimkou je oddíl 22 v CPA 2002 (Vydavatelství, tisk, nahrané nosiče; související práce), jehož významná část byla přesunuta do jiné sekce (viz níže) a 37 (Druhotné suroviny), která byla kompletně přesunuta jinam.

Opravy, údržba a instalace strojů a zařízení, které byly původně klasifikovány pod výrobou příslušného typu zařízení, jsou nyní klasifikovány samostatně v oddílu 33 (Opravy, údržba a instalace strojů a zařízení). Všechny specializované opravárenské služby jsou nyní v CPA 2008 klasifikovány samostatně.

Byla vytvořena nová sekce E (Zásobování vodou; služby související s odpadními vodami, odpady a sanacemi) zahrnující „sanační“ služby, původně v oddílu 90 CPA 2002 (Odstraňování odpadních vod a odpadů, čištění města, sanační a podobné služby), oddíl 41 CPA 2002 (Shromažďování, úprava a rozvod vody) a zpracování odpadu k dalšímu využití, velkou měrou odpovídající oddílu 37 CPA 2002 (Druhotné suroviny).

V CPA 2008 byl zaveden pojem „specializovaných stavebních prací“, nahrazující oddílovou strukturu stavebních prací z předešlé verze, založené hlavně na fázi stavebních prací.

Oprava výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost byla odstraněna ze sekce G (Obchod; opravy a údržba motorových vozidel, výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) CPA 2002. Výjimka pro klasifikování obchodu a oprav motorových vozidel a motocyklů v oddílu 45 CPA 2008 (odpovídá oddílu 50 v CPA 2002) zůstala z důvodu kontinuity a porovnatelnosti zachována.

Podrobnost sekce I (Ubytovací a stravovací služby) byla zvýšena jako reakce na odlišný charakter a míru specializace poskytnutých služeb.

Byla vytvořena nová sekce J (Informační a komunikační služby), kombinující služby zahrnující produkci a distribuci informačních a kulturních produktů, zabezpečování možností pro šíření a vysílání těchto produktů, stejně tak jako informací a zpráv, služeb informačních technologií, zpracování dat a jiné informační služby. Hlavními složkami této sekce jsou vydavatelské služby, včetně vydávání softwaru (oddíl 58), produkce filmů, videozáznamů a televizních programů, zvukových nahrávek a hudební vydavatelská činnost (59), tvorba programů a vysílání (60), telekomunikační služby (61), služby v oblasti programování, poradenství a související služby (62), informační služby (63). Tyto služby byly v CPA 2002 zahrnuty v sekci D (Výrobky zpracovatelského průmyslu), I (Doprava, skladování a spoje), K (Služby v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské služby) a O (Ostatní veřejné, sociální a osobní služby), což velmi ovlivňuje porovnatelnost s předchozí verzí CPA. Toto nové zpracování informačních a komunikačních služeb je lépe pojato oproti původní verzi CPA, která byla založena na charakteru prováděných služeb.

V sekci K CPA 2008 (Finanční a pojišťovací služby) byly oproti původnímu CPA vytvořeny navíc dvě třídy, jmenovitě třída 64.20 (Služby holdingových společností) a 64.30 (Služby trustů, fondů a podobných finančních subjektů).

Sekce K z CPA 2002 (Služby v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské služby) byla rozdělena do tří sekcí v CPA 2008. Služby v oblasti nemovitostí mají díky svému rozsahu a významu v systému národních účtů svou vlastní sekci L. Zbývající služby byly rozděleny do sekcí M (Odborné, vědecké a technické služby), zahrnující služby, které vyžadují vysokou

úroveň dovedností a poskytující uživatelům speciální dovednosti a znalosti a sekci N (Administrativní a podpůrné služby), zahrnující služby na podporu obecných obchodních operací a nezaměřující se na předávání specializovaných dovedností. Služby v oblasti výpočetní techniky (oddíl 72 CPA 2002) již nejsou součástí této sekce. Opravy počítačů jsou klasifikovány spolu s opravami zboží pro domácnosti v sekci S, zatímco vydávání softwaru a informační služby jsou zaříděny v sekci J.

Rámec „služeb v oblasti vzdělávání“ (sekce P) se jednoznačně změnil a zahrnuje specializované sportovní, kulturní a jiné vzdělávací služby a další specializované podpůrné služby.

Více rozpracována byla také sekce Q (Zdravotní a sociální péče), tvořící nyní tři oddíly namísto jednoho, v CPA 2002. Navíc došlo k zúžení zaměření pouze na služby týkající se „lidského zdraví“, což poskytuje lepší nástroj pro měření této důležité součásti ekonomiky. Důsledkem toho je přesunutí veterinárních služeb do sekce M CPA 2008 (Odborné, vědecké a technické služby).

Významné složky sekce O CPA 2002 (Ostatní veřejné, sociální a osobní služby) byly přesunuty do CPA 2008 sekce E (Zásobování vodou; služby související s odpadními vodami, odpady a sanacemi) a J (Informační a komunikační služby), jak je uvedeno výše. Zbývající služby byly přeskupeny do dvou nových sekcí, R (Kulturní, zábavní a rekreační služby) a S (Ostatní služby). Důsledkem toho byly služby jako tvůrčí, umělecké a zábavní služby, služby knihoven, služby související s hazardními hrami povýšeny na úroveň oddílů. Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost jsou nyní obsaženy v sekci S.

7.3. Převodníky

Viz čl. 4.2.3.

8. Glossář

Tento glosář obsahuje podrobnější popis některých termínů používaných CPA 2008 a v jeho vysvětlivkách. Bylo uděláno vše proto, aby bylo zajištěno, že popisy budou shodné s jinde používanými termíny. Tyto popisy ale nejsou pokládány za univerzální jednoznačné významy slov. Smyslem tohoto glosáře je jen poskytnutí pomoci uživatelům CPA s korektní interpretací.

Vedlejší produkt:

Výhradní vedlejší produkt je produkt technologicky spojený s produkcí konkrétního produktu v rámci stejné skupiny, a který není produkován v žádné jiné skupině (například melasa spojená s produkcí cukru). Výhradní vedlejší produkty jsou používány jako vstupy pro výrobu jiných produktů. Běžný vedlejší produkt (tj. produkt, který není výhradní pro jednu skupinu) je produkt technologicky spojený s produkcí různých produktů, ale je produkován v několika skupinách (například vodík produkováný během rafinace ropy a karbonizování uhlí a shodně tak i ve skupině obsahující ostatní základní chemické produkty).

Kapitálové statky: Kapitálové statky jsou statky jiné než vstupní materiál a palivo, používané pro produkci jiných statků a služeb. Patří sem továrny, stroje, lokomotivy, nákladní auta, traktory. Půda není obvykle považována za kapitálový statek.

Komodita: Komodita je přemístitelný produkt, který může být směněn. Může být z výrobní linky (jeden z mnoha), může být unikátní (obraz Mona Lisa) nebo to může být hmotné médium pro službu (disketa/CD). Toto pojetí je používané v celních klasifikacích.

Hotový výrobek: Produkt, jehož zpracování bylo dokončeno.

Průmyslové služby: viz „Subdodavatelské práce“.

Statky: jsou fyzickými objekty, po kterých je poptávka, jejichž vlastnická práva mohou být vymezena a jejichž vlastnictví může být převedeno na jinou institucionální jednotku za pomoci obchodních transakcí.

Stroje: pro domácnost: Stroje a zařízení, určené zejména pro používání v domácnosti, například pračky pro domácnost.

Stroje: pro průmysl: Stroje a zařízení, určené zejména pro používání v jiném než domácím prostředí, například obráběcí stroje nebo pračky pro prádelny.

Výrobní služby: viz „Subdodavatelské práce“.

Produkt: Produkt je výsledkem ekonomické činnosti. Je to obecný termín používaný pro statky a služby.

Produkce: Produkce je činnost, jejímž výsledkem je produkt. Je užívána ve vztahu k veškerým ekonomickým činnostem. Tento termín není vyhrazen pouze pro zemědělský, těžební a zpracovatelský sektor, bývá také používán v souvislosti se sektorem služeb. Konkrétnější pojmy mohou být použity k označení výroby: poskytnutí služeb, zpracování atd. v závislosti na druhu činnosti. Produkce může být měřena různými způsoby, jak v reálných pojmech, tak i v hodnotě.

Polotovary: Výrobky, které prodělaly nějaké zpracování, ale vyžadují další zpracování před tím, než budou připraveny pro používání. Mohou být prodávány ostatním výrobcům nebo přesunuty subdodavatelům pro další zpracování. Typickými příklady jsou odlitky ze surového kovu, připravené k prodeji nebo předání někam pro dokončení.

Služby: Jsou entity, jejichž vlastnická práva nemohou být vymezena. Nemohou být obchodovány odděleně od jejich produkce.

Subdodavatelské práce: Dílčí nebo veškeré práce uvnitř výrobního procesu produktů, vykonané dodavatelem na materiálu vlastněném zadavatelem. Dodavatel je placen za vykonanou práci i za přidání malého množství materiálu potřebného pro tuto práci. Tyto služby jsou pokryty v oddílu 88 CPC, s výjimkou skupin 13.3 CPA 2008 (Konečná úprava textilií), která je v oddílu 89 CPC. Do subdodavatelských prací se nezahrnuje stejné zboží, které produkuje dodavatel ze svého vlastního materiálu (vstupní materiál není zadavatele).

Opracování: proces, který je vykonáván z důvodu ochrany určitého produktu, pro dosažení požadované vlastnosti nebo pro zabránění působení negativního vlivu, který by mohl nastat při užívání konkrétního produktu. Příkladem je opracování plodin, dřeva, kovů a odpadu.

Příloha

Odchylky od CPC:

1) Případy, kde je CPC ver. 2 považována za příliš podrobnou pro Evropu a přeskupena v CPA 2008

01.11.1	Pšenice
01.11.2	Kukuřice
01.11.3	Ječmen, žito a oves
01.11.41	Čirok
01.11.42	Proso
01.11.81	Sójové boby
01.11.82	Podzemnice olejná, neloupaná
01.11.84	Bavlníková semena
01.11.99	Ostatní olejnatá semena j. n.
01.12.10	Rýže, neloupaná
01.13.39	Ostatní plodová zelenina j. n.
01.13.59	Ostatní kořeny a hlízy s vysokým obsahem škrobu nebo inulinu
01.14.10	Cukrová třtina
01.19.10	Pícniny
01.22.12	Banány, platanovníky a podobné ovoce
01.22.19	Ostatní tropické a subtropické ovoce
01.25.19	Ostatní bobulové ovoce a plody rodu Vaccinium j. n.
01.25.90	Ostatní stromové a keřové ovoce a ořechy j. n.
01.26.90	Ostatní olejnaté plody
01.41.10	Živý mléčný skot
01.41.20	Syrové mléko mléčného skotu
01.42.1	Jiný skot a buvolí, živí
01.47.14	Kachny a perličky, živé
01.49.12	Hospodářské ptactvo, živé, j. n.
01.49.19	Ostatní hospodářská zvířata, živá, j. n.
01.49.22	Syrové mléko j. n.
01.49.27	Zvířecí embrya k reprodukci
03.00.44	Ostatní měkkýši a vodní bezobratlí, živí, čerství nebo chlazení, farmoví
10.11.11	Hovězí maso, čerstvé nebo chlazené
10.11.20	Jedlé droby hovězí, vepřové, skopové, kozí, koňské a z jiných koňovitých, čerstvé nebo chlazené
10.11.31	Hovězí maso, zmrazené
10.11.39	Maso a jedlé droby (kromě drůbežního), čerstvé, chlazené nebo zmrazené j. n.
10.11.50	Tuk hovězí, ovčí, kozí nebo vepřový
10.11.60	Syrové droby, nevhodné k lidské spotřebě
10.12.10	Drůbeží maso, čerstvé nebo chlazené
10.12.20	Drůbeží maso, zmrazené
10.12.30	Drůbeží tuk

- 10.20.22 Rybí játra, jikry a mlíčí, sušené, uzené, solené nebo ve slaném nálevu; rybí moučky, prášky a pelety, vhodné k lidské spotřebě
- 10.20.34 Korýši, jinak upravení nebo konzervovaní; měkkýši a jiní vodní bezobratlí, jinak upravení nebo v konzervách
- 10.39.11 Zelenina, zmrazená
- 10.39.17 Ostatní zelenina (kromě brambor), konzervovaná jinak než v octě nebo kyselině octové, kromě upravených zeleninových pokrmů
- 10.39.25 Ostatní zpracované nebo konzervované ovoce
- 10.41.12 Tuky a oleje a jejich frakce z ryb a mořských savců
- 10.41.19 Ostatní živočišné tuky a oleje a jejich frakce, též rafinované, ale chemicky neupravené
- 10.51.30 Máslo a mléčné pomazánky
- 10.51.40 Sýry a tvaroh
- 10.51.51 Mléko a smetana zahuštěné nebo obsahující přidaný cukr a jiná sladidla, jiné než sušené
- 10.51.56 Mléčné výrobky j. n.
- 10.81.11 Surový třtinový nebo řepný cukr v pevném stavu
- 10.84.23 Skořice (canella), zpracovaná; ostatní zpracované koření
- 10.89.12 Vejce bez skořápek a vaječné žloutky čerstvé nebo konzervované; vejce ve skořápkách vařená nebo konzervovaná; vaječný albumin
- 11.01.10 Destilované alkoholické nápoje
- 13.10.50 Vlněná příze upravená či neupravená pro maloobchodní prodej; příze z jemných či hrubých zvířecích chlupů nebo žíní
- 13.10.61 Bavlněná příze (jiná než šicí nitě)
- 13.10.84 Nitě (jiné než šicí nitě) z umělých střížových vláken, neupravené pro drobný prodej
- 13.20.12 Tkaniny z mykané nebo česané vlny nebo z jemných či hrubých zvířecích chlupů či žíní
- 13.20.20 Bavlněné tkaniny
- 13.20.31 Tkaniny z nití ze syntetických nebo umělých nekonečných vláken
- 13.20.32 Tkaniny ze syntetických střížových vláken
- 13.20.33 Tkaniny z umělých střížových vláken
- 13.20.41 Tkané vlasové textilie a žinylkové textilie (jiné než froté a úzké tkaniny)
- 16.21.12 Ostatní překližky, dýhované desky a podobné laminované dřevo
- 20.13.24 Chlorovodík; oleum; oxid fosforečný; ostatní anorganické kyseliny; oxid křemičitý a siřičitý
- 20.20.19 Ostatní pesticidy a jiné agrochemické přípravky
- 24.10.12 Feroslitiny
- 24.10.35 Ploché válcované výrobky z ostatní legované oceli, po válcování za tepla již dále neopracované, o šířce ≥ 600 mm
- 24.31.20 Tyčová ocel tažená za studena a pevné profily z legované, jiné než nerezavějící oceli
- 24.32.10 Ploché výrobky z oceli, válcované za studena, nepovlakované, o šířce < 600 mm
- 24.45.30 Ostatní neželezné kovy a výrobky z nich; cermety; popílký a zbytky obsahující kovy nebo kovové sloučeniny
- 25.93.12 Ostnaté dráty ze železa nebo oceli; splétaná lana, lanka, kabely, splétané pásy a podobné výrobky z mědi nebo hliníku, bez elektrické izolace
- 25.99.29 Ostatní výrobky z obecných kovů j. n.

- 26.20.11 Přenosná zařízení pro automatizované zpracování dat o hmotnosti ≤ 10 kg, např. přenosné počítače (notebooky); osobní digitální asistenti a podobné počítače
- 26.20.16 Vstupní nebo výstupní jednotky pro počítače, mohou též obsahovat pod společným krytem paměťové jednotky
- 26.20.21 Paměťové jednotky
- 26.40.33 Videokamery a ostatní videorekordéry nebo reprodukční přístroje
- 26.51.86 Díly a příslušenství nástrojů a přístrojů z položek 26.51.11 a 26.51.62
- 28.30.59 Stroje a přístroje pro sklizeň a výmlat j. n.
- 28.41.22 Obráběcí stroje na vrtání, vyvrtávání nebo frézování kovů; obráběcí stroje na řezání vnitřních nebo vnějších závitů pro kovové materiály j. n.
- 29.32.20 Bezpečnostní pásy, airbagy a příslušenství karoserií
- 32.99.11 Ochranné pokrývky hlavy a jiné ochranné výrobky
- 38.11.56 Textilní odpad
- 38.11.58 Kovový odpad, jiný než nebezpečný
- 38.11.59 Ostatní recyklovatelný odpad, jiný než nebezpečný, j. n.
- 38.12.26 Nebezpečný kovový odpad
- 38.32.21 Druhotné suroviny z drahých kovů
- 38.32.29 Druhotné suroviny z ostatních kovů
- 38.32.39 Druhotné suroviny z ostatních nekovových materiálů
- 41.00 Budovy a jejich výstavba
- 42.11.10 Dálnice, silnice, ulice a jiné cesty pro vozidla a pěší a letištní dráhy
- 42.11.20 Výstavba dálnic, silnic, ulic a jiných cest pro vozidla a pěší a letištních drah
- 42.13.10 Mosty a tunely
- 42.21.13 Zavlažovací systémy (kanály); vodovodní řady a potrubí; úpravný vod, čistírný odpadních vod a přečerpávací stanice
- 42.21.23 Výstavba zavlažovacích systémů (kanálů), vodovodních řadů a potrubí, úpraven vod, čistíren odpadních vod a přečerpávacích stanic
- 42.21.24 Vrtání studní a výstavba septiků
- 42.91.10 Pobřežní a přístavní stavby, přehrad, hráze a jiné hydromechanické stavby
- 42.91.20 Výstavba pobřežních a přístavních staveb, přehrad, hrází a jiných hydromechanických staveb
- 42.99.11 Důlní a výrobní stavby
- 42.99.21 Výstavba důlních a výrobních staveb
- 43.21.10 Elektroinstalační práce
- 43.22.11 Instalace rozvodů vody a kanalizace
- 43.22.12 Instalace topení, ventilace a klimatizace
- 43.29.19 Ostatní instalační práce j. n.
- 43.99.30 Beranění pilot; základové práce
- 43.99.90 Ostatní specializované stavební práce j. n.
- 46.11.19 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s ostatními základními zemědělskými produkty, textilními surovinami a polotovary
- 46.12.13 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s průmyslovými chemikáliemi, hnojivy a agrochemickými přípravky
- 46.13.12 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení se stavebními materiály
- 46.14.11 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s počítači, softwarem, elektronickým a telekomunikačním zařízením a jiným kancelářským zařízením

- 46.14.19 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s ostatními stroji a průmyslovým zařízením j. n.
- 46.15.19 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s nožířskými výrobky a potřebami převážně pro domácnost j. n.
- 46.16.11 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s textilem
- 46.16.12 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s oděvy, kožešinovými výrobky a obuví
- 46.17.11 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s potravinami
- 46.18.11 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s farmaceutickými a zdravotnickými výrobky, parfumerií a toaletním zbožím a čisticími prostředky
- 46.18.12 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s hrami a hračkami, sportovními potřebami, jízdními koly, knihami, novinami, časopisy a papírnickým zbožím, hudebními nástroji, hodinkami, hodinami a klenoty, fotografickým a optickým zařízením
- 46.18.19 Zprostředkování specializovaného velkoobchodu a specializovaný velkoobchod v zastoupení s ostatními výrobky j. n..
- 47 Maloobchod, kromě maloobchodu s motorovými vozidly a motocykly
- 49.20.19 Ostatní železniční nákladní doprava
- 58.11.20 Knihy na discích, kazetách nebo jiných fyzických nosičích
- 78.20 Služby agentur zprostředkujících pracovníky na přechodnou dobu
- 78.30 Ostatní služby zajišťování lidských zdrojů
- 82.19.12 Sestavování adresářů a rozesílání zásilek
- 91.02.20 Muzejní sbírky

2) Případy, ve kterých byly představeny nové kódy CPA 2008, aby naplňovaly strukturu ISIC rev. 4 a NACE rev. 2, bez souběžných modifikací v CPC ver. 2

- 01.25.20 Semena ovoce
- 01.30.10 Rozmnožovací materiál: živé rostliny, cibule, hlízy, kořenové hlízy, řízky a rouby; podhoubí
- 02.10.11 Sazenice lesních stromů
- 02.10.12 Semena lesních stromů
- 02.10.20 Služby lesních školek
- 02.40.10 Podpůrné služby pro lesnictví
- 08.92.10 Rašelina
- 08.93.10 Sůl a čistý chlorid sodný; mořská voda
- 10.39.30 Rostlinné látky, odpad, zbytky a vedlejší rostlinné produkty
- 10.61.40 Otruby, krupičné otruby a jiné zbytky vzniklé zpracováním obilovin
- 10.84.30 Potravinářská sůl
- 10.89.19 Různé potravinářské výrobky j. n.
- 13.91.19 Ostatní pletené nebo háčkové materiály, vč. pletených napodobenin kožešiny
- 13.99.14 Textilní vlákna o délce ≤ 5 mm (vločky), textilní prach a nopky
- 13.99.19 Ostatní textilie a textilní výrobky j. n.
- 16.29.14 Dřevěné rámy na obrazy, fotografie, zrcadla nebo podobné předměty a jiné dřevěné výrobky
- 17.22.12 Hygienické vložky a tampony, dětské pleny a přebaly a podobné hygienické výrobky a oděvy a doplňky oděvů, z buničiny, papíru, buničité vaty nebo pásů z buničinových vláken

- 19.10.30 Smola a smolný koks
- 19.20.13 Brikety, bulety a podobná tuhá paliva vyrobená z rašeliny
- 20.14.23 Dioly, vícesytné alkoholy, cyklické alkoholy a deriváty alkoholů
- 20.14.73 Oleje a ostatní produkty destilace vysokoteplotních černouhelných dehtů a podobné produkty
- 20.41.32 Detergenty a prací prostředky
- 20.42.19 Holicí přípravky; tělové deodoranty a přípravky proti pocení; koupelové přípravky; ostatní voňavkářské, kosmetické nebo toaletní přípravky j. n.
- 20.52.10 Klišy
- 20.59.51 Peptony, jiné proteinové látky a jejich deriváty, j. n.; kožní prášek
- 20.59.60 Želatina a její deriváty, vč. mléčných albuminů
- 22.19.73 Ostatní výrobky z vulkanizované pryže j. n.; tvrdá pryž ve všech formách a výrobky z ní; podlahové krytiny a předložky z vulkanizované lehčené pryže
- 22.29.29 Ostatní výrobky z plastů
- 23.44.12 Keramické výrobky pro laboratorní, chemické nebo jiné technické účely, jiné než z porcelánu
- 24.33.30 Sendvičové panely z potažených ocelových plechů
- 25.11.23 Ostatní konstrukce a jejich díly, desky, tyče, úhelníky, tvarovky apod., ze železa, oceli nebo hliníku
- 26.30.40 Antény a parabolické antény všech druhů, jejich díly; díly vysílačích přístrojů rozhlasových nebo televizních a televizních kamer
- 26.30.60 Díly poplachových zařízení na ochranu proti krádeži nebo požáru a podobných přístrojů
- 26.51.12 Dálkoměry, teodolity a tachymetry (tacheometry); ostatní zeměměřické, hydrografické, oceánografické, hydrologické, meteorologické nebo geofyzikální nástroje a přístroje
- 26.51.33 Ruční nástroje pro měření délky (např. mikrometry a posuvná měřítka) j. n.
- 26.70.21 Polarizační materiál v listech nebo deskách; čočky, hranoly, zrcadla a jiné optické články (jiné než z opticky neopracovaného skla), též nezasazené, jiné než určené pro fotografické přístroje, promítací přístroje, zvětšovací nebo zmenšovací fotografické přístroje
- 27.31.12 Optická vlákna a svazky optických vláken; optické kabely (jiné než vyrobené z jednotlivých opláštěných vláken)
- 27.32.11 Izolované dráty pro vinutí
- 27.33.1 Elektroinstalační zařízení
- 27.40.39 Ostatní svítidla a jejich příslušenství j. n.
- 27.40.42 Díly svítidel a jejich příslušenství
- 27.90.33 Díly ostatního elektrického zařízení; díly strojů nebo přístrojů j. n.
- 28.11.24 Větrné turbíny
- 28.12.14 Hydraulické a pneumatické ventily
- 28.12.15 Hydraulické sestavy
- 28.25.20 Ventilátory (kromě stolních, podlahových, nástěnných, okenních, stropních nebo střešních)
- 28.29.31 Váhy pro průmyslové účely; váhy pro průběžné vážení výrobků na dopravnících; váhy pro konstantní odvažování a váhy pro dávkování předem stanoveného množství materiálů
- 28.29.39 Ostatní přístroje a zařízení k určování hmotnosti
- 28.29.41 Odstředivky j. n.

- 28.41.11 Obráběcí stroje na zpracování kovů úběrem materiálu pomocí laserů, ultrazvuku apod.
- 28.41.40 Díly a příslušenství pro kovoobráběcí stroje
- 28.94.15 Přídavná (pomocná) strojní zařízení k textilním strojům; stroje na potisk textilních materiálů
- 28.99.20 Stroje a přístroje používané výhradně či převážně na výrobu polovodičových materiálů nebo destiček, polovodičových zařízení, elektronických integrovaných obvodů nebo plochých panelových displejů
- 28.99.51 Díly strojů a přístrojů používaných převážně na výrobu polovodičových materiálů nebo destiček, polovodičových zařízení, elektronických integrovaných obvodů nebo plochých panelových displejů
- 29.10.11 Vratné zážehové spalovací pístové motory s vnitřním spalováním a s obsahem válců $\leq 1\,000\text{ cm}^3$
- 29.10.12 Vratné zážehové spalovací pístové motory s vnitřním spalováním a s obsahem válců $> 1\,000\text{ cm}^3$
- 29.31.30 Díly ostatních elektrických zařízení pro motorová vozidla a motocykly
- 29.32.10 Sedadla používaná v motorových vozidlech (kromě motocyklů)
- 30.30.50 Ostatní díly letadel a kosmických lodí
- 30.30.60 Opravy a přestavby letadel a leteckých motorů
- 30.91.31 Vratné zážehové spalovací pístové motory pro motocykly s vnitřním spalováním a s obsahem válců $\leq 1\,000\text{ cm}^3$
- 30.91.32 Vratné zážehové spalovací pístové motory pro motocykly s vnitřním spalováním a s obsahem válců $> 1\,000\text{ cm}^3$
- 31.00.11 Sedadla s kovovou kostrou
- 32.12.14 Ostatní výrobky z drahých kovů; výrobky z přírodních nebo kultivovaných perel, drahokamů nebo polodrahokamů
- 32.13.10 Bižuterie a příbuzné výrobky
- 32.50.13 Injekční stříkačky, jehly, katétry (cévky), kanyly a podobné výrobky; oftalmologické a ostatní nástroje a přístroje j. n.
- 32.50.21 Léčebné nástroje a přístroje; dýchací přístroje
- 32.50.22 Umělé klouby; ortopedické pomůcky; umělý chrup; dentální náhrady; umělé části těla j. n.
- 32.50.41 Kontaktní čočky; brýlové čočky z jakéhokoliv materiálu
- 32.50.50 Ostatní výrobky pro lékařské nebo chirurgické účely
- 32.99.22 Díly, ozdoby a příslušenství deštníků, vycházkových holí, sedacích holí, bičů a podobných výrobků
- 32.99.59 Ostatní podobné výrobky j. n.
- 38.11.39 Ostatní nerecyklovatelný odpad, jiný než nebezpečný
- 38.11.69 Přeprava ostatního odpadu, jiného než nebezpečného
- 38.12.29 Ostatní nebezpečný odpad
- 38.21.10 Zpracování odpadu, jiného než nebezpečného, pro konečné odstranění
- 58.12.10 Adresáře a jiné seznamy v tištěné podobě nebo na fyzických nosičích
- 61.10.5 Distribuce programů do domácností prostřednictvím pevných sítí
- 61.20.50 Distribuce programů do domácností prostřednictvím bezdrátových sítí
- 61.30.20 Distribuce satelitních programů do domácností
- 62.02.30 Podpůrné technické služby v oblasti informačních technologií
- 62.09.20 Ostatní služby v oblasti informačních technologií a počítačů j. n.
- 74.90.20 Jiné odborné a technické služby j. n.
- 82.99.19 Jiné podpůrné služby pro podnikání j. n.
- 93.13.10 Služby fitcenter

96.04.10 Služby pro osobní a fyzickou pohodu

3) Případy, kde byly představeny nové kódy CPC ver. 2, bez příslušných změn v CPA 2008 (seznam odpovídajících položek CPA zahrnut)

01.15.10 Tabák, nezpracovaný
10.41.29 Ostatní rostlinné oleje, surové
10.41.59 Ostatní oleje a jejich frakce, rafinované, ale chemicky neupravené; pevné rostlinné tuky a jiné rostlinné oleje (kromě kukuřičného oleje) a jejich frakce, rafinované, ale chemicky neupravené, j. n.
10.62.14 Kukuřičný olej
10.71 Pekařské a cukrářské výrobky, kromě trvanlivých, vč. subdodavatelských prací
10.72.19 Ostatní suché nebo trvanlivé pekařské výrobky
20.15.10 Kyselina dusičná; směs kyseliny sírové a dusičné; amoniak
20.15.79 Minerální nebo chemická hnojiva obsahující nejméně dvě živiny (dusík, fosfor, draslík) j. n.
21.20.21 Antiséra a očkovací látky
21.20.22 Chemické antikoncepční přípravky na bázi hormonů nebo spermicidů
21.20.23 Diagnostická činidla a jiné farmaceutické přípravky
21.20.24 Adhezivní obvazy, katgut a podobné materiály; lékárničky první pomoci
24.10.64 Ostatní tyče a pruty z nerezavějící oceli, po kování, válcování za tepla, tažení za tepla nebo protlačování za tepla, již dále neopracované, avšak vč. těch, které byly po válcování krouceny
24.31.30 Tyčová ocel tažená za studena a pevné profily z nerezavějící oceli
26.30.23 Ostatní telefonní přístroje a zařízení pro přenos nebo příjem zvuku, obrazu nebo jiných dat, vč. přístrojů pro komunikaci v pevné nebo bezdrátové síti (např. síť LAN a WAN)
26.40.33 Videokamery a ostatní videorekordéry nebo reprodukční přístroje
26.40.44 Přijímací přístroje pro radiotelefonií nebo radiotelegrafii j. n.
46.76.12 Velkoobchod s textilními vlákny
78.30 Ostatní služby zajišťování lidských zdrojů

4) Případy, kde již byly odlišnosti mezi předchozími verzemi CPA a CPC

01.25.3 Ořechy (kromě planých jedlých ořechů, podzemnice olejné a kokosových ořechů)
01.26.20 Kokosové ořechy
01.28.30 Rostliny používané zejména v parfumerii, v lékařství nebo jako insekticidy, fungicidy apod.
10.41.29 Ostatní rostlinné oleje, surové
10.51.54 Laktosa a laktosový sirup
10.62.13 Glukosa a glukosový sirup; fruktosa a fruktosový sirup; invertní cukr; cukry a cukerné sirupy j. n.
10.62.14 Kukuřičný olej
10.83.15 Bylinné čaje
14.13.40 Obnošené oděvy a jiné použité textilní výrobky

- 20.59.52 Modelovací pasty; zubní vosk a jiné zubařské přípravky na bázi sádry; přípravky a náplně pro hasicí přístroje; připravené živné půdy pro vývoj mikroorganismů; kompozitní diagnostické nebo laboratorní reagensie j. n.
- 23.19.11 Masivní sklo v kusech, sklo ve tvaru kuliček (kromě mikrokuliček), tyčí nebo trubic, nezpracované
- 24.10.14 Granule a prášek ze surového železa, vysokopecní zrcadloviny nebo oceli
- 24.10.42 Ploché válcované výrobky z nerezavějící oceli, po válcování za studena již dále neopracované, o šířce ≥ 600 mm
- 24.10.66 Ostatní tyče a pruty z ostatní legované oceli, po kování, válcování za tepla, tažení za tepla nebo protlačování za tepla, již dále neopracované, avšak vč. těch, které byly po válcování krouceny
- 24.10.72 Otevřené profily, po válcování za tepla, tažení za tepla nebo protlačování za tepla již dále neopracované, z nerezavějící oceli
- 24.10.73 Otevřené profily, po válcování za tepla, tažení za tepla nebo protlačování za tepla již dále neopracované, z ostatní legované oceli
- 24.31.20 Tyčová ocel tažená za studena a pevné profily z legované, jiné než nerezavějící oceli
- 24.33.12 Otevřené profily tvářené za studena z nerezavějící oceli
- 25.91.12 Sudy, barely, plechovky (kromě plechovek uzavíraných pájením nebo mechanickým přitlačením víčka), krabice nebo podobné nádoby ze železa nebo oceli pro jakékoliv materiály (kromě plynu) o objemu < 50 l, nevybavené mechanickým nebo tepelným zařízením
- 26.20.40 Díly a příslušenství počítačů
- 26.30.40 Antény a parabolické antény všech druhů, jejich díly; díly vysílacích přístrojů rozhlasových nebo televizních a televizních kamer
- 26.40.52 Díly přijímačů a vysílačů
- 26.51.81 Díly a příslušenství radiolokačních a radionavigačních přístrojů
- 26.70.17 Přístroje s výbojkou pro bleskové světlo; fotografické přístroje zvětšovací nebo zmenšovací; přístroje a vybavení pro fotografické nebo kinematografické laboratoře; negatoskopy; promítací plátna
- 27.40.31 Bleskové žárovky, bleskové kostky a podobné výrobky
- 28.12.11 Hydraulické a pneumatické pohony s lineárním pohybem (válců)
- 28.12.16 Hydraulické systémy
- 28.23.21 Fotokopírovací stroje s optickým nebo kontaktním systémem nebo termokopírovací stroje
- 28.23.26 Díly a příslušenství fotokopírovacích strojů
- 28.30.94 Díly dojicích strojů a mlékárenských strojů j. n.
- 28.93.31 Díly strojů na výrobu nápojů
- 28.94.14 Pletací stroje; stroje na zpevnění prošitím apod.; všivací stroje
- 28.94.15 Přídavná (pomocná) strojní zařízení k textilním strojům; stroje na potisk textilních materiálů
- 28.99.14 Ostatní tiskařské stroje, kromě kancelářských
- 28.99.40 Díly strojů a přístrojů na tisk a vázání knih
- 32.50.22 Umělé klouby; ortopedické pomůcky; umělý chrup; dentální náhrady; umělé části těla j. n.
- 32.99.16 Břidlicové tabulky a tabule; datovací razítka, pečetička, číslačky, razítka a podobné výrobky; pásy do psacích strojů a podobné pásy; razítkové polštářky
- 35.12.10 Přenos elektřiny
- 35.13.10 Rozvod elektřiny

- 35.14.10 Obchod s elektřinou
- 35.22.10 Rozvod plyných paliv prostřednictvím sítí
- 35.23.10 Obchod s plynem prostřednictvím sítí
- 35.30.12 Dodávání páry a horké vody prostřednictvím sítí
- 35.30.22 Dodávání chladného vzduchu a studené vody
- 36.00.20 Úprava a rozvod vody prostřednictvím sítí
- 38.11.51 Skleněný odpad
- 38.11.52 Odpad papíru a lepenky
- 38.11.54 Ostatní pryžový odpad
- 38.11.55 Plastový odpad
- 38.11.57 Odřezky a jiné odpady kůží (usní)
- 38.11.59 Ostatní recyklovatelný odpad, jiný než nebezpečný, j. n.
- 38.21.40 Popílký a zbytky ze spalování odpadu
- 38.32.11 Zpracování vytříděných kovových surovin
- 38.32.22 Druhotné suroviny ze železných kovů
- 38.32.23 Druhotné suroviny z mědi
- 38.32.25 Druhotné suroviny z hliníku
- 38.32.29 Druhotné suroviny z ostatních kovů
- 38.32.32 Druhotné suroviny z papíru a lepenky
- 38.32.33 Druhotné suroviny z plastu
- 38.32.34 Druhotné suroviny z pryže
- 38.32.35 Druhotné suroviny z textilu
- 38.32.39 Druhotné suroviny z ostatních nekovových materiálů
- 45 Velkoobchod a maloobchod s motorovými vozidly a motocykly, jejich opravy (kromě 45.20, 45.40.40, 45.40.50)
- 46.39.11 Nespecializovaný velkoobchod se zmrazenými potravinami
- 46.39.12 Nespecializovaný velkoobchod s nezrazenými potravinami, nápoji a tabákovými výrobky
- 46.47.13 Velkoobchod s koberci a koberečky
- 46.74.12 Velkoobchod s instalatérskými a topenářskými potřebami
- 46.90.10 Nespecializovaný velkoobchod
- 47.00.91 Maloobchod se starožitnostmi
- 47.00.92 Maloobchod s použitými knihami
- 47.00.99 Maloobchod s ostatním použitým zbožím
- 64.19.2 Služby peněžních institucí související s poskytováním úvěrů
- 64.92.1 Služby související s poskytováním ostatních úvěrů jinými institucemi než peněžními

5) Případy, kde kódy CPA 2008 nemají protějšky v CPC ver. 2

- 02.10.30 Lesní stromy (surové dřevo na stojato)
- 03.00.69 Ostatní vodní rostliny, živočichové a produkty z nich, j. n.
- 10.39.14 Krájená a balená zelenina a ovoce
- 63.11.11 Zpracování dat
- 98.10.10 Výrobky blíže neurčené, produkováné domácnostmi pro vlastní potřebu
- 98.20.10 Služby blíže neurčené, produkováné domácnostmi pro vlastní potřebu

Seznam použitých zkratk

BEC	Broad Economic Categories
CC	Classification of Types of Construction
CN	Combined Nomenclature
COICOP	Classification of Individual Consumption According to Purpose
CPA	Classification of Products by Activity
CPC	United Nations' Central Product Classification
CPV	Classification for Public Vocabulary
EBoPs	Extended Balance of Payments Services Classification
ESA	European System of Integrated Economic Accounts
ESSC	European Statistical System Committee
EU	European Union
HS	Harmonized Commodity Description and Coding System
ISIC	United Nations' International Standard Industrial Classification of all Economic Activities
MIG	Main Industrial Groupings
NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes
NST	Standard goods classification for transport statistics
PPI	Producer Price Index
PRODCOM	PRODUCTION COMMUNAUTAIRE
SBS	Structural Business Statistics
SITC	Standard International Trade Classification
SNA	System of National Accounts